26 TEMMUZ 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

İstanbul büyük bir anti-faşist gösteriye sahne oldu

Fotoğraflarla Sayfa: 8'de

BAŞTÜRK "Türkler'i yaşatmanın anlamı fabrikaları, işyerlerini, mahalleleri faşizme karşı birer kale haline getirmektir. Gündemimizin tek maddesi faşizme karşı savaşmaktır"

TÖRENE YÜZBİNE YAKIN KİŞİ KATILDI

Faşistler tarafından katledilen Maden–İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in naaşı Aksaray Murat Paşa Camii'nde kılınan namazdan sonra, Vatan Caddesi yoluyla Topkapı Çamlık Mezarlığına doğru yola çıkarıldı. Törene katılan ilerici ve devrimci işçi ve emekçiler, gruplar halinde Vatan Caddesi'nde yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş sırasında faşizmi protesto eden sloganlar söylendi.

- Yüzü aşkın parlamenterin katıldığı törende uluslararası işçi sendikalarının temsilcileri de bulundu.
- Demokratik kitle örgütleri, siyasi partiler ve Türk-İş'e bağlı sendikaların yeraldığı törene binlerce çelenk gönderildi.
- İstanbul'da köprüler ve önemli kavşaklar kesilirken olağanüstü güvenlik önlemleri alındı.
- Türkler için saat 13.30'da tüm yurtta saygı duruşu yapıldı.
- Muratpaşa Camii'nden Topkapı Çamlık mezarlığına kadar süren yürüyüş sırasında kortej sık sık faşizmi lanetleyen sloganlar söyledi

HABERİ 7. SAYFADA

İŞÇİLER, "FAŞİZME HAYIR" DEDİ

Türkler'in cenazesine yüzbine yakın işçi ve emekçi katıldı. Sabahın erken saatlerinden itibaren Aksaray'da birikmeye başlayan yurttaşlar, dinsel törenin başladığı saatlerde Aksaray'a çıkan tüm anayolları doldurdular. Vatan Caddesi'nin Topkapı'ya dek uzanan bölümü ve İstanbul Belediye Sarayı önü tamamıyla doldu. İşçiler ve törene katılan ilerici, devrimci kişiler sık sık faşizmi lanetleyen sloganlar söyledi. Tören büyük bir anti-faşist kitle gösterisi haline dönüştü. Aksaray'dan Topkapı Çamlık Mezarlığı'na doğru yola çıkan kortejin bir ucu mezarlıktayken, bir ucu bir ucu da Aksaray Meydanındaydı. İşçi, memur, öğretmen, teknik eleman, gençler ve kadınların oluşturduğu yüzbine yakın kalabalık, yürüyüş boyunca bir kez daha "Faşizme Hayır" dedi. Cenaze töreni sırasında çok sıkı güvenlik önlemi alındı. Aksaray Muratpaşa Camii'ne gelen onbinlerce kişinin üstü arandı. Bu arada, törenin yapıldığı bölgeler üzerinde helikopterler, denetim uçuşu yaptı. Köprülerin ve ana kavşakların girişleri askeri araçlarca tutuldu.

(Fotoğraf: DEMOKRAT)

MESS Başkanı: "İşçiler, layık olmadıkları yaşama düzeyine erişememe hırsı içinde"

- Şükrü Er: "Endüstrileşme işçilerin isteklerini artırdığı gibi, kendilerini sıkan şeylere karşı da seslerini yükseltmeye ve protestolara büyük çapta etken oluyor"

HABER MERKEZİ

Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) Başkanı Şükrü Er, işçilerin işyerlerinde işçi alımı, eğitim ve ücret saptaması gibi konularda temsilciler aracılığıyla söz sahibi olmak istemelerinin "Layık olmadıkları yaşama düzeyine erişememeleri"nden kaynaklanan "Emel ve Hırs" olarak nitelendi.

Şükrü Er, kuruluşun haftalık yayın organında yayınlanan "Görüş" başlıklı yazısında, hızla endüstrileşen ülkelerde yaşam düzeyinin esneklik ve ahenk yerine politik ve sosyal istikrarsızlıklara yol açtığını söyledi ve "Endüstrileşme işçilerin isteklerini arttırdığı gibi, kendilerini sıkan şeylere karşı da seslerini yükselt-

(Devamı 7. Sayfada)

MSP, hemen görevden alınmazsa gensoru verecekti

Konya Emniyet Müdürü Esin görevden alınıyor

- İçişleri Bakanvekili ve Devlet Bakanı Orhan Eren MSP ile Emniyet Müdürü arasındaki sürtüşmeler konusunda bilgi alacak.

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Selamet Partisi ile Konya Emniyet Müdürü Hamza Esin arasında son günlerde faşistlerin saldırıları nedeniyle çıkan sürtüşme nedeniyle Hamza Esin'in görevden alınacağı öğrenildi. Bu arada İçişleri Bakanvekili ve Devlet Bakanı Orhan Eren, sürtüşmeler konusunda bilgi almak üzere dün Konya'ya gitti.

(Devamı 7. Sayfada)

KÖY–KOOP'ta yönetim sorununu Yargıtay çözümleyecek

ANKARA (DEMOKRAT)

KÖY–KOOP'ta mevcut yönetimin yetkisiz olduğuna ilişkin mahkemeden alınan karar temyiz edildi. Bu kararla KÖY–KOOP'ta yönetim temyizin vereceği karara kadar Nedim Tarhan yö-

(Devamı 7. Sayfada)

Çorum'dan İzmir'e çok sayıda faşistin geldiği öne sürüldü

HABER MERKEZİ

CHP İzmir İl Örgütü salıyı çarşambaya bağlayan gece, Çorum'dan İzmir'e 500 dolayında faşist militanın geldiğini öne sürdü.

Çorum'dan gelen faşist militanların

(Devamı 7. Sayfada)

MSP erken seçim için 7 bakanlığın tarafsız olmasını istiyor

- MSP Grup Başkanvekili Aksoy, seçim emniyetinin mutlak sağlanması gerektiğini belirterek, "Genel İdare Kurulu'nda seçime gitmek için AP'den isteyeceğimiz şartları kararlastıracağız" dedi.

HABERİ 7. SAYFADA

ORDU İLİ GERÇEĞİ VE FATSA OPERASYONU (3)

Temel ATEŞ
(CHP Ordu Milletvekili)

Akkaya'nın valilik koltuğundan fırlatılıp atılması gerekir

Valinin ilk çıkarması (operasyonu) Gürgentepe'de oldu. Küçük kasabayı bir gece yarısı devlet güçleriyle bastı. Belediye başkanını evinden aldırıp karakolda ağır hakaretlerde bulundu. Nedeni bilinmeyen bu baskın sırasında belediyenin kapıları, camları kırıldı, yüzbinlerce liralık hasar yaratıldı. 11 genci gizli örgüt düzmecesiyle Ordu'ya götürdü, karakolda açıkça işkence ettirdi gençlere. İşkenceden dört gün sonra, uzun uğraşılarımız sonucu, Gölköy'de yaptırdığımız sağlık muayenesinde gençlerin en az (7), en çok (20) günlük rapor aldıkları görüldü... Böylesine ağır işkence gören gençlerden dördü ertesi gün suçsuz görülerek serbest bırakıldılar. Hiçbir ettikleri olmayan bu gençlere yapılan işkencenin hesabı ergeç validen sorulmayacak mıdır? Gölköy'e silah taşıdı vali. Halkı faşistlere taratttı. Çamaş'da 60 yaşındaki belediye başkanına halkın gözleri önünde hakaret etti, sokak ortasında iki bekçiyi dövdü. Askerle halkı çatıştırarak, iki kişinin ölümüne neden oldu. Böylece Fatsa'yı sargıya alıyordu vali.

(Devamı 7. Sayfada)

Ecevit-Demirel görüşmesinin sonuçları belirlendi

Hem anlaştılar, hem anlaşamadılar

Demirel bazı yasa tasarılarının çıkarılması konusunda Ecevit ile birlikte hareket edeceklerini söylerken Ecevit, Demirel'in çeşitli uzlaşma önerilerini reddettiğini söyledi.

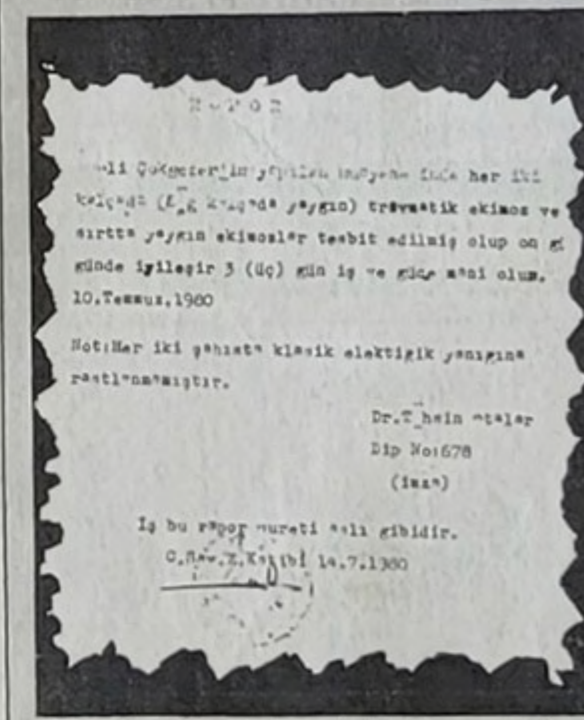
HABERİ 7. SAYFADA

Bağımsız Milletvekili Cengiz Şenses yeniden CHP'ye giriyor

ANKARA(THA)

Bağımsız Ankara Milletvekili Cengiz Şenses CHP'ye gireceğini açıkladı.

(Devamı 7. Sayfada)

...li Çokgezer'in ... her iki kalçada ... travmatik ekimoz ve sırtta yaygın ekimozler tesbit edilmiş olup on günde iyileşir 3 (üç) gün iş ve güce mani olur.
10.Temmuz.1980

Not: Her iki şahısta klasik elektirik yanığına rastlanmamıştır.

Dr. ...
Dip No: 678
(İmza)

İş bu rapor sureti aslı gibidir.
... 14.7.1980

Vezirköprü'de gözaltına alındıktan sonra işkence gören Ali Çokgezer'e Sağlık Merkezi'nden verilen rapor.

Vezirköprü'de gözaltına alınan iki CHP'liye işkence yapıldı

- Vezirköprü CHP İlçe Başkanlığı tarafından hazırlanan raporda, ilçede polis baskısı ile anti-demokratik uygulamaların, yasadışı aramaların sürdürüldüğü bildirildi

VEZİRKÖPRÜ (DEMOKRAT)

Vezirköprü'de gerekçesiz olarak evi aranan ve, her hangi bir suç unsuruna rastlanamadığı halde gözaltına alınarak Samsun'a götürülen CHP'li iki yurttaşa işkence yapıldı. İşkence gören yurttaşlar Vezirköprü Sağlık Merkezinden işkence gördüklerine dair 15 günlük rapor aldılar.

Vezirköprü'de yayınlanan "VATANDAŞ" gazetesinin 20 Temmuz tarihli sayısında yer alan bir haberde, Vezirköprü

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Ötesi... boş laf!

Parlamenterler, eski Başbakanlar, işçi liderleri teker teker vuruldukça büyük tirajlı gazetelerimizde "Birleşin... Bir araya gelin... Bir masaya oturun... Buluşun, konuşun, anlaşın... Bitsin artık bu kanlı gidiş... Yoksa.. siz de biz de biteriz, mahfoluruz..." yollu, balığın kavağa çıkmasını dilercesine suya tiri, koca koca çağrıların yayınlanması yaygınlaştı. Günah benden gitsin dercesine... yasak savarcasına yapılan bu çağrılardan sanmıyoruz ki, çağrı sahipleri de bir olumlu sonuç beklesinler.

Demirel ile Ecevit başbaşa yemek yeseler, dahası yemek sonrası bir parti tavla oynasalar... ve birlikte nargile içseler ne yazar?

İktidar partisi lideri ile ana muhalefet partisi lideri elele tutuşup yağmur duasına çıksalar yağmur mu yağacaktır?

Demirel çözüm yolunu, faşist destekli iktidarına "Olağanüstü Haller Yasası", "Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası" gibi yasaların çıkarılmasında muhalefetin desteğini sağlamaktan ibaret görmede direndikçe; Ecevit "Olağanüstü yetkiyi kime tanıyacağız? Fatsa'da kara maskeli canileri tanıyanlara mı tanıyacağız? Biz hükümete, Ordu Valisini hala yerinde tutan bu hükümete hakim atamalarında yetki veremeyiz" demekte haklıdır.

Diyelim ki bir mucize oldu ve iki ilder alınacak önlemler konusunda anlaştı.

Ya "teşhis"?

Şimdiye dek sürdürülen "ya şundadır, ya bunda... anarşinin kaynağı ya soldadır ya sağda" oyununun ötesindeki örgütlü, planlı, şeytanî kışkırtmacılığın; soğukkanlı, acımasız, çok profesyonel eylemciliğin üstüne yansızlıkla, cesaretle ve kararlılıkla gidilebilecekmidir?

Gerçi son günlerde, giderek azgınlaşan siyasi cinayetler karşısında, Türkiye'de olup bitenleri yorumlamada üçüncü bir boyuttan söz etme eğilimi güçlenmekteve Allahlık,"Sahibinin Sesi" TRT dahil, hemen her çevrede "Dış tahrikler"i ön plana alan sesler yükselmektedir.

Ne var ki, bu bir doğrunun bir bölümünü dile getirmekten çok, o bölümüne bir bütün süsü vermek biçiminde yapılmakta ve böylece hedef, bilinçli olarak, kurnazca çarpıtılmaktadır. Şöyle ki; Türkiye'de olup bitenlerde dış tahriklerin payı su götürmez bir gerçektir. Ancak, dış tahriklerin varlığını Türkiye'de mevcut planlı ve örgütlü tahrik mihraklarının varlığından soyutlayarak açıklamak ve değerlendirmek olanaksızdır. Dış tahrik merkezleri, ancak koşut amaçlı yerli merkezlerle birlikte, bir anlam ve etkinlik taşıyabilir.

Sorun, bu gerçeği kabullenip kabullenmemekte; çözüm, kabullenip yansızlık, dürüstlük ve cesaretle üstüne gitmektedir. Ötesi, oyalamaca-yutturmaca, yani boş laftır.

YARADANA SIĞINIP

İşçi sınıfı sağolsun

Can YÜCEL

Sabahat Türkler kendisine başsağlığı dileyen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e "İşçi Sınıfı sağolsun!" demiş, şöyle de konuşmuş: *"Keşki beni vursalardı. İşçi sınıfı bir evladını daha yitirdi, ona yanıyorum, Bülent Bey. Sizden bir ricam var, eşimin cenazesini İşçi Sınıfı kaldırsın. Bu katliamların durması için, ne olur, demokratik kitlelerle birleşin. Burjuva sınıfına hizmet eden AP ile birleşmeyin, demokratik güçlerle birleşin, kardeşim. Bu katliamları ancak böyle önleyebilirsiniz"*

Hani *"Bu bir emirdir,"* diye bir laf var a, öylesine bir emir olan bu emre, Ecevit'in orda ne karşılık verdiğini bilmiyoruz. Ama daha sonra patlattığı demeçte, *"Türkler arkadaşımızın öldürülmesi, aynı zamanda açık bir provakasyondur. Fakat provokasyonları etkisiz bırakmanın yolu, provokasyonlara gelmemektir".* cümlesini sarfetmiş. İnanıyormuş ki, bilinçli Türk işçileri bu cinayet karşısında duydukları haklı tepkiyi, demokrasiyi yine demokrasinin kuralları içinde koruma yolunda, ve Türkiye'ye barış getirme yolunda, güçlerini birleştirerek göstereceklermiş.. Ecevit için, "Demokrasi kurallarının belli başlısı", olayların üstüne gitmeme, barışı başını soktuğu kumlarda arama olduğuna göre, işçi sınıfı büyük bir önderinin kahpece öldürülmesi karşısında, güvercin demleri çekmekte, evinin köşe minderinde mendilini ıslatmakla yetinecek zaar. Oysa Baştürk, bütün o tüyyatımına gidişe yatkınlığına karşın, ola ki tabanın baskısıyla, şu sözleri yumruk gibi indiriyor masaya: *"Faşist saldırıların ve cinayetlerin sorumlusu emperyalist mihrakların, egemen sınıfların beslediği, kolladığı, yönlendirdiği faşistleri koruyan, onları yakalattırmayan, yakalananların ise hapishanelerden salınmasına göz yuman, faşist saldırıları perdelemek için nokta operasyonlarına girişen ve önemli cinayetlerden sonra demokratik hakları daha da boğazlatmak için girişimlerde bulunan Demirel İktidarıdır. DİSK olarak acımız büyüktür. Ancak DİSK, bu olay karşısında susmayacaktır. İşçi sınıfı tüm gücünü kullanarak, bu olayların karşısına dikilecektir ve faşizme karşı savaşını sürdürecektir"*. Çağlayangil de, Baştürk'e gönderdiği demeçte, *"Türk işçisinin içbarışın sağlanmasında üzerine düşen sorumluluğun tam idraki içinde hareket edeceğine inanıyorum"* derken, acaba sorumluluktan muradı, Baştürkün kastettiği "sorumluluk" olabilirmi dersiniz ki?.. Yine de İşçi Sınıfının, (Sabahat Türkler'in Ecevit'ten ricası yönünde) Türkler'in cenazesini kaldırma kararında olduğu görülüyor.

Gelelim Sabahat Türkler'in ikinci ricasına! "Burjuva sınıfına hizmet eden AP ile "değil de, "demokratik kitlelerle birleşin!" yolundaki ricasına! Ecevit bu ricayı yerine getirir mi, getirebilir mi acaba? ... Ecevit, bir kaç gün önce kabul ettiği 11 Demokratik Örgüt temsilcisinin kendisine (CHP olarak) antifaşist demokrasi mücadelesinde dayanışma ve bu gidişe aktif biçimde karşı koyma önerisini getirdiklerinde, konuyu genel yönetimkurulunca götüreceğini söylemekle yetindiydi, hatırlayacaksınız. Hem sonra basına kulislerden sızan haberlere bakılırsa, Demirel'in demokrasiyi (değil Erim deyimiyle şallama) rafa kaldırma yolunda son koyduğu postaya CHP'nin karşı tepkisi, MHP içli dışlısı bu hükümet yerine yine AP'nin de katılacağı yeni bir hükümet kurulması koşuluyla, DGM'lere, Olağanüstü Hal Yasalarına falan filan, fazla bir itirazı olmayacağı görünümündedir.

Anlaşılıyor ki, Sabahat Türkler'in yüreğindeki onulmaz acıyla Ecevit'e yönelttiği bu ricaya iltifat edilmeyecektir. CHP Ali Devlet Mesifaatleri dehlizlerinde tahtadan atlarla koşuşturmağı sürdürecektir. Öyleyse iş başa, ve işe baş olma da İşçi Sınıfına düşmektedir.

DEVRİMCİ HOCAMIZ
SÜLEYMAN NURİ ÖZER
FAŞİST KATİLLERCE KATLEDİLDİ.
UNUTULMAYACAK

Hocamızın geride kalan ailesi için İşbankası Kadıköy Şubesi 205 205 No'lu hesaba yardımlarınızı bekliyoruz.

AEE'DEN
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER

(Demokrat: 941)

HALKIN DİLİNDEN

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu'nun

Adana D.S.İ işçilerine yanıtı

Sayın gazetenizin 26.5.1980 günlü sayısında (Sayfa 2, sütun 2) yayımlanan "DSİ Adana 6. Bölge Müdürlüğü'ndeki işçiler örgütlenerek haklarına sahip çıkıyorlar" başlıklı yazı incelenmiştir. Yazınızda ileri sürülen iddialara ilişkin görüşlerimiz aşağıda açıklanmıştır.

1– 274 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun, "Bir işkolunda çalışan işçilerin çoğunluğunu temsil eden bir sendikanın o işkolundaki işyerlerini kapsayan toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili olduğu"na ilişkin 7. maddesi hükmü uyarınca, 20 no'lu enerji işkolunda sözleşme yapmaya yetkili olduğu kesinleşmiş bulunan Tes–İş Federasyonu ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün üyesi bulunduğu Türkiye Enerji Sanayii İşverenleri Sendikası arasında 7.3.1980 tarihinde işkolu düzeyinde toplu iş sözleşmesi aktedilmiştir. Bu itibarla, sözleşmenin tarafı olan Tes-İş Federasyonu'nun 20 no'lu enerji işkolundaki yetkisizliğinden, bir başka deyişle, yetkisiz bir kuruluş ile sözleşme yapıldığından bahsetmek mümkün değildir.

2– Öte yandan 7.3.1980 tarihinde aktedilen işkolu toplu iş sözleşmesi metninde; "Yapılan toplu iş sözleşmesinde, taraf işçi teşekkülünün mensubu olmayıp, o toplu iş sözleşmesinin uygulandığı işyerlerinde çalışan işçilerin bu toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmelerinin, taraf işçi teşekkülüne bu işçi teşekkülünce tesbit edilecek bir dayanışma aidatını her ay ödemelerine bağlı olduğu"na ilişkin 274 sayılı kanunun 7. maddesinin 3. bendi hükmünü bertaraf edici bir madde de bulunmadığına göre, sözleşmenin tarafı Tes–İş Federasyonu'na bağlı sendikalara üye olmayan işçilerin bu sendikalara üye olmadan dayanışma aidatını ödemek suretiyle sözleşmeden yararlanmaları mümkündür. Bu nedenle, işçilerin ekonomik baskı ile Tes-İş Federasyonuna bağlı sendikalara üye olmaya zorlandıkları iddiasının da gerçek dışı olduğu açıkça görülmektedir.

3– "Bir toplu iş sözleşmesinin kapsadığı işçilerin, aynı işkolunda çalışan işçilerin çoğunluğunu teşkil etmesi halinde, Bakanlar Kurulu'nun Yüksek Hakem Kurulu'nun istişari mütalaasını aldıktan sonra, bu toplu iş sözleşmesini aynı işkolundaki öteki işçilere bir kararname ile teşmil edebileceği"ne ilişkin 275 sayılı kanunun 8. maddesi muvacehesinde, DSİ Genel Müdürlüğü'nün Tes–İş Federasyonu ile imzalanmış olan işkolu toplu iş sözleşmesini, sözleşmenin tarafı Tes-İş Federasyonu'na bağlı sendikalara üye olmayan işçilere de teşmili yetkisi yoktur.

Yukarıda açıklanan hususlar muvacehesinde, işkolu toplu iş sözleşmesinin gerek imzalanma ve gerekse uygulanması ile ilgili işlemlerin, yürürlükteki yasalara aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla....

Dr. Esat Kıratlıoğlu
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

26 Mayıs tarihli gazetede yayınlanan mektubu tekrar yayınlıyoruz

DSİ Adana 6. Bölge Müdürlüğündeki işçiler örgütlenerek haklarına sahip çıkıyorlar

Türkiye'nin her yerinde insanca yaşamak için mücadele eden insanlara uygulanan faşist baskı, zulüm, işkence, sürgün, kıyım, tek kelime ile sindirme hareketi DSİ Adana 6. Bölge Müdürlüğünde de hüküm sürmektedir. Yalnız burada farklı olan ve farklı olduğu kadar da ilginç olan bir durum sözkonusudur. Şöyleki, aynı işyerindeaynı pozisyonda, aynı şartlarda çalışan işçilere, farklı ücret uygulaması yapılmaktadır. Örneğin, 3. grupta pozisyonu taborat olan bir işçi 448.50 TL alırken aynı grupta ve aynı pozisyonda çalışan bir diğer işçi 698.50 TL almaktadır. Nedenini soracaksınız, bunu bana sorun da yetkili birine sakın sormayın. Sonra kara listenin görünür bir yerine adınızı yazarlarsa başınız dertten kurtulmaz, bizden söylemesi. Nedeni mi? Nedeni açık dostlarım sermayenin hakim olduğu her düzende, insanlar dünya görüşüne göre muamele görürler. Bu düzen iyidir, (bu düzen güzeldir, sömürü de neymiş sınıf da kim oluyor, zengin olmazsa fakir olmaz. Allah zenginlerimize zeval vermesin) dediğin zaman bu düzende yaşama hakkı tanırlar Yooo.. (bu düzen kokuşmuştur, bu düzen yıkılmalıdır, bu düzen sömürü düzenidir, bu düzene sermaye sınıfı hakimdir. TÜM DEĞERLERİ YARATAN EMEKTİR) dediğin zaman yaşam hakkı tanımadıkları gibi en masrafsız yok etme yöntemleri ararlar.

İşte biz DSİ işçileri böyle düşündüğümüz için, düşüncelerimizi hayata geçirme çabamızda, bir yığın yasayla,

bir yığın baskıyla, bir yığın engelle karşılaştık. Senelerdir işçilerin sırtından geçinen sendikacılığı kazanç kaynağı yapan işçilerin sorunlarıyla uzaktan yakından ilgilenmeyen, iki senede bir işçilerin haberi olmadan işverenin kucağına oturup sözümona işçilerin adına toplu sözleşme yapıyorum diye işçileri satan yaptığı sözleşmeyi dahi uygulatmayan SARI HEMDE LİMON SARISI sendikayı ele geçirmek için verdiğimiz mücadele (Gerek deneyimsizliğimiz ve ekonomik yönden zayıf olmamız gerekse, sendika yöneticilerinin sendikal üç kağıdı iyi becermesinden, satın alma gücünün iyi olmasından ve en önemlisi sermayenin yanında yer almasından) mücadelemiz başarısız oldu. Demokratik yöntemlerle sendika yönetimini ele geçiremiyeceğimizi anladığımız zaman yeni bir sendika oluşturma gündeme geldi.

Uzun tartışmalardan sonra DSİ işçilerinin gücü ile yönetimi işçilerden olan DSİ ENERJİ İŞ Sendikası'nı kurup çalışmalarımızı örgütlü bir şekilde sürdürmeğe başladık. Kısa bir zaman sonra DSİ 6. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde sayısal çoğunluğu sağladık. Fakat bu süreç içerisinde gündemde olan iş kolu yetki belirsizliği zamanın Çalışma Bakanı Bahir Ersoy tarafından sürekli taban kaybeden sarı sendikaya verildi. Yeni kurulan ve işçilerin kararlı mücadelesi sonucu güçlenen ENERJİ-İş'i işveren ve sarı sendikayı tedirgin ediyordu. 1.3.1979 tarihinde başlaması gereken iş kolu sözleşmesini bir seneden fazla savsaklayarak ve savsaklama esnasında sarı sendikadan istifa edip ENERJİ-İş'e geçen işçilere (En kısa zamanda TES–İş'e üye olmalarını, aksi takdirde yapılan sözleşme ile sağlanan haklardan yararlandırmayacaklarını) avazları çıktığı kadar bağırdılar. Tabii bundan bir takım arkadaşlar etkilendi, fakat kuru gürültüye pabuç bırakmayan kararlı yiğit işçiler hak verilmez alınır diyerek direndiler ve mücadelelerini sürdürüyorlar.

Nitekim işkolu sözleşmesi tam 372 gün sonra yani işyeri sözleşmesinin başlama tarihi olan 1.3.1980 tarihinden 7 gün sonra 7.3.1980 tarihinde işverenle içiçe olan sarı sendika tarafından şanlı bir törenle imzalandı.

4. dönem iş kolu sözleşmesinde 16 TL. alan sarı sendika 5. dönem işkolu sözleşmesinde, Türkiye'de eşine ender rastlanan bir sözleşme yaparak 250 TL. aldı. Sakın yanlış anlaşılmasın bu sözleşme işçilerinyaşam şartlarını ve geçim endekslerini düşünerek yapılmadı. Meseleye şu açıdan baktığımızda yapılan bu sözleşmenin kimlere hizmet ettiğini görürüz. Şöyleki, işveren sarı sendika ile yaptığı işkolu sözleşmesine 250 TL. vermekle: 1–Belirlenmeyen işyeri yetkisini büyük oranda sarı sendika lehine çevirdi.

2–Sürekli taban kaybeden sarı sendikanın imdadına yetişti ve ayakta kalmasını sağladı.

3–İşçilere farklı ücret ödeyerek (ENERJİ-İŞ üyelerine işkolu sözleşmesiyle sağlanan 250 TL. ödemeyerek) işçileri böldü, tabii böl parçala yönet ilkesine sadık kalarak.

4–Sarı sendikacılığa ve düzene karşı gelişen mücadeleyi belirli bir süre geriletti. 5–İşçilerin sendika seçme özgürlüğünü, ekonomik ve siyasi baskı uygulayarak kendi gibi düşünmeyen ve kendinden olmayan herkesi öz düşüncesiyle rafa kaldırdı v.s., vs.

Bunca baskıyla, bunca kıyımla bunca zulümle, DSİ işçilerinin sineceğini sanan işveren ve sarı sendikaya bir kaç sözümüz var. Baskılarınız bizleri yıldırmadı, aksine mücadele hızımızı artırdı. İşte haksızlığa uğrayan biz DSİ işçileri dimdik ayaktayız ve sizlere haykırıyoruz. Baskılarınız, zulümleriniz, sürgünleriniz, kıyımlarınız, işkenceleriniz, zindanlarınız, vede satılmış uşaklarınız bizim haklı mücadelemizi durduramaz. Tarihte bunun birçok örnekleri yaşanmış ve yaşanacaktır. Hergün biraz daha bilinçlenerek, hergün biraz daha örgütlenerek ve hergün biraz daha ÖFKELENEREK, bu sömürü düzenini yıkmağa kararlıyız.

TÜM HAKLARIMIZI ALINCAYA DEK
BUNLARIN HESABINI SORUNCAYA DEK
ÖZGÜRCE BİR DÜZEN KURUNCAYA DEK
MÜCADELEMİZ DEVAM EDİYOR EDECEK

MUSTAFA KOCAL/SİLİFKE

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

Üyemiz, sinema emekçisi
MEMDUH KARAKAŞ
23 Temmuz 1980 gecesi geçirdiği ani bir kalp krizi sonucunda aramızdan ayrıldı.
Ailesine ve sinema emekçilerine başsağlığı dileriz.

Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası
DİSK/ Sine-Sen

(Demokrat: 946)

Basın emekçisi devrimci arkadaşımız
RECAİ ÜNAL
faşist cinayet şebekeleri tarafından işkence ile katledildi. Tüm devrimcilere, emekçilere ve yakınlarına baş sağlığı diler, anısı önünde saygı ile eğiliriz.

TÜRKİYE SİNEMA EMEKÇİLERİ SENDİKASI
DİSK/SİNE–SEN

(Demokrat: 943)

UNUTULMAYACAK

Halk düşmanı faşistler Halkın Gazetesi Demokrat muhabirlerinden yiğit evladımız RECAİ ÜNAL'ı katlettiler. Acımız sonsuzdur. Geride kalan binlerce Recaimiz sağolsun.

DAVUTPAŞA ve SULTANAHMET ASKERİ CEZAEVİNDE BULUNAN DEVRİMCİ TUTUKLULARIN ANALARI

(Demokrat: 944)

T.Maden-Iş Sendikası Genel Başkanı
KEMAL TÜRKLER
22.7.1980 tarihinde faşist katillerce katledilmiştir.
İşçi sınıfı ve emekçi halkımız, unutmayacaktır.

HABERLEŞME EMEKÇİLERİ

(Demokrat: 950)

İşçi sınıfımızın yetenekli evladı,
Savaşkan sendikal önderi,
Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının ülkemizdeki öncüsü, DİSK'in mimarı,
bağımsızlık demokrasi, toplumsal ilerleme barış ve sosyalizm savaşımının yiğit neferi
bağımsızlık demokrasi güçlerinin gözbebeği
Uluslararası sendikal hareketin seçkin üyesi

KEMAL TÜRKLER'in

anısını mücadeleci geleneğinin sanına yakışır bir biçimde yaşatacağız

T.ASTER-İŞ SENDİKASI
MERKEZ YÜRÜTME KURULU

(Demokrat: 962)

Türkiye işçi sınıfının seçkin önderlerinden
Türkiye Maden-İş Sendikası
Genel Başkanı
KEMAL TÜRKLER'İN
22 Temmuz günü faşist güçlerce katledilmesini nefretle lanetliyoruz. Tüm ilericilerin ve demokrat kamuoyunun başı sağolsun.

MİGSAN A.Ş Giyim Sanayi

(Demokrat: 955)

MADEN İŞÇİLERİNİN SAVAŞÇI BAŞKANI
KEMAL TÜRKLER'in ve

DEMOKRAT GAZETESİ MUHABİRİ
RECAİ ÜNAL'ın

faşist katillerce öldürülmesini nefretle kınıyor halkımıza başsağlığı diliyoruz.

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ

Demokrat: 966

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

26 TEMMUZ

1969 Akçaabat'ta 70'e yakın gecekondunun yıkımı sırasında çatışma çıktı evler yıktırılmadı.

1970 Ankara'da bir yürüyüş düzenleyen Gecekondu sahipleri evlerinin yıkılmaması için kendilerinden rüşvet isteyen memurları protesto ettiler.

1971 İstanbul'da DDY'ait Halkalı, Zeytinburnu, Sirkeci, Gülhane gümrük depolarında işçiler istemlerinin yerine getirilmemesi üzerine greve başladılar.

1973 Bağımsız Çağdaş Metal-İş Sendikası toplu iş sözleşmesinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine 8 işyerinde aldığı grev kararının iki Tofaş Otomobil fabrikasında başladı.

1978 Ümraniye'de 6 ay önce çıkan olaylar nedeniyle gözaltına alınan 5 kişi 6 aydır suçsuz yere gözaltında tutuldukların ileri sürerek ölüm orucuna başladılar.

Askeri Haberalma Okulu Müdürünün öldürülmesinden sonra

Cunta Şili'de din adamlarını ölümle tehdit ediyor

● Kilise'nin üst düzeydeki yetkilileri de bir açıklama yaparak hiç kimsenin can güvenliğinin olmadığı Şili'de şimdide kiliseye karşı bir saldırı kampanyasının başlatıldığını kaydettiler.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şili'de Askeri Haberalma Okulu yöneticisi General Roger Vegera Commando'nun öldürülmesiyle artan gerginliğin din adamlarına yöneltilen tehdit ve saldırılarla sürdürüldüğü bildirildi. Şilili din adamları, başta Kardinal Raul Silva olmak üzere ölümle tehdit edildi. Kilisenin üst düzeydeki yetkilileri de yaptıkları açıklamada, hiç kimsenin can güvenliğinin olmadığı Şili'de simdi de kiliseye karşı bir saldırı kampanyasının başlatıldığını, son olarak da din adamları ile insan hakları savunucularının ölümle tehdit edildiğini kaydettiler.

Bilindiği gibi geçtiğimiz Salı günü, Şili Askeri Haberalma Okulu yöneticisi faşist generallerden Roger Vegera Commando öldürülmüş, ardından bir açıklama yapan Şili'li bir askeri yetkili de bunun ülkede "şehir gerillasının savaşı başlatması" anlamına geldiğini ileri sürmüştü. Milli İstihbarat Merkezi ise sözkonusuaskeri yetkili tarafından yapılan bu tespiti, "spekülatif" bularak eleştirdi.

Öte yandan Pinochet başkanlığında bir grup askeri yetkili, "ülkedeki sol güçlerin ortaya çıkarılması ve etkisiz hale getirilmesi" amacıyla bir komutanlık oluşturulduğunu bildirdiler. Geçtiğimiz hafta içerisinde de sayıları tespit edilemeyen çok sayıda insan "kuşkulu" görüldükleri gerekçesiyle gözaltına alındı.

Yönetimin sol güçlere karşı giriştiği yeni atakların bir uzantısı olarak din adamlarının hedef alındığı savunuldu. Ölümle tehdit edilen Kardinal Silva, ülkesindeki politik baskılara karşı çıkması ve siyasi tutuklular ile aileleri için dayanışma kampanyaları başlatmasıyla tanınmış ilerici din adamlarından birisidir.

İngiltere Şili'ye silah satışına yeniden başlıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiliz hükümeti Şili'ye yeniden silah satmaya başlayacağını açıkladı. 1974'te İşçi Partisi Şili'ye silah satışına ambargo konulması kararını almıştı.

Thatcher hükümeti yasağın kaldırılması girişimlerine başladığı sırada en büyük tepki İşçi Partisinden geldi. İşçi Partisi yasağın kaldırılmasına karşı çıktı. Ocak ayında Şili Pinochet rejimiyle başlayan silah satışı görüşmeleri sürdürülüyor. Şu anda silah şirketleri Şili'de silahların halka karşı kullanılmaması yönünde bir garanti alınmadan silah satışına başlamayacaklarını belirttiler.

İngiltere aldığı yasak kararıyla Şili'ye silah satışını yasaklayan tek Avrupa Ekonomik Topluluğu üyesi olmuştu. Yasağın kabul edilmesinden beri Şili pazarıyla olan İngiliz ekonomik ilişkilerinde yüzde 5'ten yüzde ikiye bir düşüş kaydedildi. 1968 ve 1974 arasında İngiltere Şili'ye 70 milyon sterlinlik savunma silahı satmıştı.

Brezilya'da ordu, sola karşı saldırılar düzenliyor

BRASILIA (AFP)

Brezilya'da son günlerde, solcu olarak bilinen ünlü kişilere, İşçi Partisi'nin lokallerine gazete bayilerine yapılan saldırılar arttı. Bu saldırılar henüz hiçbir örgüt tarafından üslenilmemekle birlikte Ordu içindeki faşist unsurlarca düzenlendiği ileri sürülüyor.

Ordu'nun en sağ kesimindeki "şahin" olarak anılan General Milton Tavares'in yönettiği "İç Barış için Operasyonlar Bölümü" (D.O.I.-C.O.D.I.) adlı istihbarat servisinin emrinde çalışan ve eski dikta zamanında çok etkin olan subayların, yapılan saldırılardan sorumlu olduğu iddia ediliyor.

Başkent Brasilia'da İşçi Partisinin milletvekillerinin ve ünlü avukatların bürolan kurşunlandı. Ünlü Metal İşçileri Sendikalarının lideri "Lula"ya ateş açıldı. Bu arada Brezilya Af Komitesi Başkanı da bir saldırı sonucu yaralandı. Faşistlerin "komünist" diye nitelediği 10 kadar gazete satan bayilere silahlı saldırılar düzenlendi.

Salvador'da cunta soykırıma başvuruyor

● Kaçırılarak öldürülen kişilerin cesetleri halkı dehşete düşürmek için sokak ve meydanlara bırakılıyor

Salvador'da faşistler ve cunta halkı sindirmek için katliamlara başvuruyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Salvador'da yönetimde bulunan cuntanın, bütün devrimci muhalefet güçlerinin ortak önderlik altında toplanmasından sonra, halka karşı soykırım uygulamaya başladığı bildiriliyor.

Salvador'daki baskıcı güçler halk arasında yılgınlık yaratmak için yeni bir yönteme başvuruyorlar. Yarı-askeri, faşist ORDEN çeteleri kaçırdıkları kişilerin boğazlarını keserek, kentin sokaklarına, hareket halindeki bir arabadan atıyorlar. Bu katliamların amacının halkı dehşete düşürmek olduğu belirtiliyor. San Jose kentinden gelen bir habere göre, yarı askeri bir örgüt olan ORDEN, 15 genci gerilla olduğu gerekçesiyle katletti. Aynı gün başkent yakınlarındaki Sonsonate kentinde işkence yaparak kurşunlanmış yedi kişinin, ülkenin çeşitli kesimlerinde de 16 kişinin cesedi bulundu. Salvador'da öldürülenlerin sayısının günde ortalama 50 kişiyi geçtiği bildiriliyor. Geçen gün ise Prensa Latina Ajansı'nca Salvador'da 24 saat içinde bulunan cesetlerin sayısının 76'ya eriştiği bildiriliyordu.

Bütün baskıcı Latin Amerika rejimleri gibi Salvador cuntasının da halk hareketini bastırmak için cinayet, terör, işkence, ırza geçme, köyleri ve ürünleri yakmak gibi yöntemlere başvurduğu bildiriliyor. Salvador tarihinde de bu tür katliamların örnekleri bulunuyor: 1932'de Salvador ordusu, halktan 30 bin kişiyi katletmişti.

Salvador'da halk, cuntanın giriştiği soykırımına devrimci eylemlerle karşılık veriyor. Morazan bölgesinde ordunun başlattığı saldırı Devrimci Halk Ordusunun (ERP) Miguel Angel Gamez Doğu Cephesi tarafından püskürtüldü. Saldırı özel komando okulundan gelen seçme birliklerce başlatılmıştı. Püskürtülen komandolar geri çekilirken, sivil halktan kişileri öldürdüler, ürünlerle köylülerin evlerine zehirli maddeler püskürttüler.

ERP'nin Chirilagua yakınlarında giriştiği bir çatışmada ise, 30 Ulusal Muhafız askeri öldü, 20'si yaralandı, iki araç yakıldı. Bu harekatlar bütün ülke çapında ortak siyasal-askeri eşgüdüm komitesince denetleniyor.

AET Başkanı Thorn Ortadoğu gezisine çıkacak

Arap Birliği ve AET, zirve toplantısı yapacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Arap Birliğinin bu yıl sonunda Ortadoğu barışı için bir dışişleri bakanları zirvesi için hazırlık yaptıkları bildirildi.

AET Başkanı Gaston Thorn'un Ağustos ayı içinde bu konuda Mısır, İsrail ve FKÖ liderleriyle görüşecek. Daha sonra Lübnan, Ürdün, Suriye Irak, Kuveyt ve Suudi Arabistan dışişleri bakanları ile görüşecek.

Öte yandan Arap Birliği Genel Sekreteri Sadli Klibi Federal Almanya'ya yaptığı üç günlük gezisi sonunda yaptığı açıklamada böyle bir zirve ile ilgili ayrıntıların daha sonra yapılacak temaslarda kararlaştırabileceğini söyledi. Şadli Klibi, böyle bir konferans toplanması yolundaki öneriyi hafta başında Lüksemburg'da AET yetkilileri ile yaptığı toplantıda açıklamıştı.

Mısır İsrail barış anlaşması konusunda AET ülkelerinin kuşkularını gittikçe arttırdığı bildiriliyor. Özellikle Kudüs'ün başkent ilan edilmesinden sonra İsrail'e karşı tepkiler büyümekte. Federal Almanya da başbakan Helmut Schmidt, Dışişleri Bakanı Genscher ve Sosyal Demokrat parti başkanı yardımcısı Hans Jürgen Wischevski ile görüşen Şadli Klibi Federal Almanya'nın Mısır-İsrail barış anlaşmasına karşı olan tereddütlerinin giderek artmakta olduğu izlenimini edindiğini söyledi.

İSRAİL, İŞGALİ ALTINDAKİ GOLAN TEPELERİNİ İLHAKA HAZIRLANIYOR

KUDÜS (ANKA)

İsrail'in işgal altında tuttuğu Golan tepelerinde oturan Dürzi halka istedikleri takdirde İsrail vatandaşlığına geçebilme hakkı tanıdığı bildirildi. Bunun bir ilhak hazırlığı olduğu ileri sürülüyor.

İsrail hükümetinin böyle bir karar almasında İsrail'in 1967 yılında Golan tepelerini işgal etmesinden sonra İsrail ile işbirliği yapan Dürzi toplumunun ileri gelenlerinin çabalarının etkili olduğu belirtiliyor.

Yapılan açıklamaya göre "kendini İsrail devlitiyle ve amaçlarıyla bütünleştirebilen ve İsrail devletinin güvenliği, ekonomisi ve çıkarları için çalışmış bulunan her Dürzi İsrail vatandaşlığı için başvurabilecektir".

EKONOMİ

Türkiye tarihinde ilk kez oluyor

1980'de ulusal gelir yüzde 7 ile yüzde 10 azalacak

ANKARA (ANKA)

1980 yılında ulusal gelirin yüzde 7 ile yüzde 10 arasında azalacağı tahmin ediliyor. Edinilen bilgilere göre, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından her yıl Temmuz ayında yapılan "Ulusal Gelir Birinci Tahmini" çalışmaları tamamlandı. Kamu kesiminde yılın ilk beş aylık, özel kesimde ise ilk üç aylık gerçekleşmelerine göre düzenlenen tahmin, Türkiye'de ilk kez ulusal gelirde büyüme yerine daralma olacağını ortaya koydu.

Gözlemciler, 25 Ocak kararlarıyla başlayan yeni ekonomi politikalarının, ekonomik bunalımdan çıkış için büyüme yerine "daralmayı" hedef aldığını belirtiyorlar.

Bu arada, DİE'nin 1980 yılı ulusal gelir hakkındaki tahmini, izlenen ekonomik politikalarla ilgili en olumsuz sonucun kamuoyuna yansıtılmasını önlemek amacıyla yayınlanmamakta ve gizli tutulmaktadır. Bu konuda DİE yetkilileri tahminlerin yeniden gözden geçirileceğini söylerken, gözlemciler, yılın ilk aylarındaki somut ekonomik gelişmelere dayanılarak yapılan tahminin olumsuz sonuçlarının iyimserleştirilerek yayınlanması yoluna gidilebileceğini belirtiyorlar.

Danimarka'dan sağlanan 25 milyon kronluk borç, ithalatta kullanılacak

EKONOMİ SERVİSİ

Danimarka Hükümeti ile Türk Hükümeti arasında imzalanan 25 milyon Danimarka Kronu tutarındaki kredi anlaşması dünkü resmi gazetede açıklandı.

Anlaşmaya göre kredi, ithalatın finansmanında kullanılacak ve %6.5 oranında faiz ödenecek. Türkiye, kredinin anaparasını 30 Haziran 1985'de başlamak üzere 1994'de son bulacak şekilde 20 taksitte ödeyecek.

Anlaşmanın bir maddesine göre ise, alınan kredi bütün vergi, resim ve kısıtlamalardan muaf olacak ve hiçbir kesintiye tabi tutulmaksızın geri ödenecek.

Toptan eşya fiyatları Haziran ayında yüzde 1,9 arttı

ANKARA (ANKA)

Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenen toptan eşya fiyatları endeksi, Haziran ayında yüzde 1,9 oranında bir artış gösterdi. İstanbul Ticaret Odası'nca düzenlenen toptan eşya fiyatları endeksi ise, Haziran ayı için yüzde 0,9'luk bir artış göstermişti.

Toptan eşya fiyatları, 1980 yılının ilk yarısı sonunda ise yüzde 58,9 oranında bir artış düzeyine vardı. Bu oran, geçen yılın eş döneminde yüzde 39,6 oranında, 1979'un Temmuz-Aralık aylarını kapsayan ikinci yarısında ise yüzde 30,0 oranında belirlenmişti.

Toptan eşya fiyatlarının Haziran 1979'dan Haziran 1980'e göre ölçülen yıllık artış düzeyi de yüzde 108 oldu.

Buna göre, Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal'ın 1980 için taahhüt ettiği yüzde 55'lik enflasyon düzeyine inebilmek, yılın ikinci yarısında fiyatları her ay yüzde 5 dolayında geriletmeyi gerektiriyor.

GÖSTERGE

Diyalog ve öykusü

Arslan Başer KAFAOĞLU

Diyalog, eski Yunan'dan gelme! Karşılıklı konuşma ile doğruyu arama ve bulma... Felsefi anlamı bu. En iyisini bütün dünya aydınlarının hocalarının hocası dev Yunan Filozofu Sokrat yapmış... Şimdi, bu günlerde, gazetelerde, TRT yayınlarına en çok geçen kelime diyalog... Ne isteniyor 'Diyalog'dan? İstenen şu : Egemen çevreler diyor ki, Ecevit ve Demirel'e "Ah siz yokmusunuz siz? Hep birbirinizle anlaşamadığınızdan oluyor bu terör, bu vahşet. Gelin biraraya... Siyasal hesapları bir yana atın... Sağ terörü de sol terörü de temizleyin.. Vatandaş da işiyle, gücüyle kolayca, aklı başka şeye takılmadan uğraşsın." Buna karşı ne diyorlar? Önce Ecevit'ten başlayalım :

— Evet birleşelim!.. Şimdi birleşmeyip ne zaman birleşeceğiz? Ölen, hergün can verip yaralanan polisleri düşünerek, jandarma erlerini düşünerek birleşelim..

Böyle diyor ama, arkasından "Bu hükümet ayakta kalmak için cinayetler işletiyor" diyor. "Varsın desin" demeyin. Cinayet işletmekte siyasal yarar gördüğüne inandığınız bir adamla cinayeti önlemek için nasıl başbaşa verilir? Bir apartman düşünün, hergün birşeyler çalınıyor. Bir daire sahibi çıkıyor. "Bu soygunu falan kişi yaptırıyor" diyorsunuz. Sonra o daire sahiplerinin önünde "Gelin sizinle elele verip şu soygunları önleyelim" diye o suçladığınız komşunuza öneride bulunuyorsunuz? Bunda hiç ciddiyete yer var mı? Ecevit'in önerisi bu benzetmenin hemen hemen aynısı...

Pekiy Demirel ne diyor? Önce bu fitnenin arkasında CHP ve onun lideri var" dedikten sonra "geçen yaz o vakitler Cumhurbaşkanı olan zata bunu bildirmiştim, şimdi devlet arşivleri elimde.. Bunu ispata hazırım" suçlamasında bulunuyor. Sonra dönüyor CHP sıralarına, "Beraber olsak da bunları önleyemeyiz. Gelin şu yasaları (DGM , Olağanüstü Hal Yasası, Sıkıyönetim Yasası) çıkaralım" diyor. Bu tutumve öneride de mantıksal bir tutarlılık yok. Vardır diyen bize şunu anlatsın: "Madem ki işlenen cinayetlerin arkasında CHP var, bu adamlar delimi ki, bu cinayetleri işleyenler yakalansın diye ona yasal yetkiler versin?"

Görülüyor ki, iki büyük partinin liderinin de söylediklerinde "devlet adamı" bir yana, "yetişmiş adam" mantığı arama boşuna. İncil'de yazılı bir sözü burada yanıt olarak gösterelim: Gözleri var görmüyorlar...

Gözleri olan bir adam görür ki bugün Türkiye'de olanlara konulan teşhislerin hepsi yanlıştır. Bu teşhisleri bir bir görelim :

1) Bireysel terör, sokak anarşisi : Durumun bu olmadığı ortada. Tutuklama sayısı 20 bin gözaltı sayısı bırakılanlarlabirlikte) 100 bini geçti. Dünyada ve tarihte böylesine bireysel terör görülmüş mü?

2) Dış düşmanlar : Dış düşman dendi mi adı kolay ve yorumu kolay... "Beynelmilel komünizm Türkiye'yi bölmek istiyor" yargısına hemen varabilirsiniz. Türkiye'de bu yorumun yanlışlığı meydanda... Neden mi? Çünkü, uluslararası komünizmle bağlı olduğu suçlamasında bulunan gruplar, silahlı sol direnişçilere "goşist maceracı" suçlamasını yapıştıranların başında geliyor.. Sonra bildiğimiz kadarıyla "komünizm, kapitalist toplumda yığınları bölmeyi değil, birleştirmeyi taktik olarak almıştır. Böyle olunca da yukarıdaki taktik suçlama etkisini yitiriyor...

3) Dışardan beslenen iç savaş : Bu da oldukça yanlış ve olanlara uymuyor. Dışardan değil, ulusal kökenli bir çatışma var. Ama bu çatışmanın kaynağı ve amacı sadece kendini korumakta olan yığınlarla onlara saldıranlar arasında oluyor... Kaldı ki bir belli iç savaştan söz edebilmek için, bir cephe ve karşılıklı iki karargah gerekli. Böyle bir durumda yok...

Öyleyse olanların kökünde ne var? Kökünde Türkiye'yi ileri götürmeyen, durmadan çökerten ve azgelişmiş ülkelerde uygulanamayan bir ekonomi politikasını Türkiye'ye dayatma özlemi var.. 1945'te 2. Dünya Savaşından sonra adına "Hür teşebbüs Düzeni" gibi nefis bir isim takılmış bu düzene. Tümüyle ülkeyi emperyalist güçlerin ve doğaldır ki onun aracı ve bir çeşit çiftlik kahyalarının elinde bırakan bir düzen.. Bu düzen, halka, ekonomi bilimine, siyasal özgürlüklere (bizim gibi ülkelerde) karşıdır. Brezilya'nın, Arjantin'in bizden eksik neleri vardı ki, demokrasinin adı bile edilemeyecek diktatörlüklerle yönetilir? Yönetilir, çünkü bir halk zorla sömürülmek istenir... Türkiye'deki huzursuzluğun nedeni fabrika işçisi sayısı arttıkça, belli bir sosyal yapıda ülkemizde kabul ettirilen siyasal mekanizmanın, ekonomik yöntemin Türkiye'ye uygun olmadığının anlaşılmasıdır. Bu olup bittiyi halka kabul ettirme isteği, buna karşı gelmenin yanlış-doğru sonuçları, bu sonuçları (nedenleri değil) zorla bastırma politikası...

Bunu anlayamadıktan sonra Demirel Ecevit birleşse ne olur? Birleşmese ne olur? Aslında onlar da bir sonuç çıkmasını beklemiyorlar.. Onun için esasta bir, şekilde karşıt tutum... Anlaşılan anlamıyla bir araya gelemeyiş de bundandır... Aslında "yoktur birbirlerinden farkı" kimler ki yukarda yapılan teşhiste birleşmeye..

GÜNÜN GÖZLEMİ

Ölmek kavramı...

Demirtaş CEYHUN

Bu son yıllarda, gerçekten korkunç bir ivme çizerek tırmanan faşizm, bizlere galiba birçok kavramın olduğu gibi "ölmek" kavramının da (fiilinin de) anlamını yitirtti.

Her ne kadar, ilanlarda ölüm tarihi yerine üç nokta koyuyoruz, "....'lar Ölmez!.." diye bağırıyoruz, filan ama, gene de faşistlerce alçakça pusulara düşürülüp katledilen yoldaşlarımıza, arkadaşlarımıza "öldü" diyoruz.

Oysa ölüm, diyalektik bir olay. Yaşamın içinde doğumla birlikte varolan bir olay. Ama faşistlerce pusulara düşürülüp alçakça kurşunlamalara, insanlıkdışı işkencelerle boğmalara "ölüm" diyebilir miyiz? Asla. Arapça "katletmek" sözcüğü de, yeterince karşılamıyor bence bu olayın anlamını. Galiba yeni bir sözcük bulmak gerek, bu faşist ideolojinin temelini oluşturan mekanik yoketmeye, diyalektiğe karşı gelmeye.

Öylesine hızlı günler yaşıyoruz ki, siz bu satırları okurken, yani 36 saat sonra neler olabileceğini şimdiden kestiremiyorum. Ama Kemal Türkler'in önünde, O'nun onurlu savaşımını bütün işçi sınıfımızın omuz omuza sürdürme andı içmiş olduğu kesin. Yeter artık!..

Halkına onurlu yarınlar hazırlama savaşımına içtenlikle katılmaktan öte hiçbir suçu bulunmayan gencecik Recai Ünal arkadaşımızın hayvanca boğulmasının, en az onbeş yıldır yakından tanıdığım, yani işçi sınıfımızın devrimci mücadelesine nice özverilerle katıldığına yakın tanık olduğum yiğit işçi arkadaşımız Kemal Türkler'in alçakça yok edilmesinin acısını, olanaksız, hafifletemiyorum.

Ne ki, bu acı bizi "her şeyin anlamsızlığı" gibi bir bunalımın içine mi itmeli?.. Böylesine büyük boyutlara ulaşmış bir faşist yoketme operasyonu karşısında, gerçekten "söz" değerini yitiriyor mu acaba [illegible] yazmağa çalışmak, şiir, edebiyat, demeç, bildiri, söz saçma mı?

Hayır hayır!.. Di[illegible] bitiştir, [illegible] Bu arkadaşlar[illegible] erini bitirmemişlerdi ki... Faşizmin asıl korkusu da bu ya... Bunca çabalarla yarattıkları teröre karşın, Recai Ünal'ların, Kemal Türkler'lerin, nicelerinin daha da bilenerek savaşımlarını sürdürmeleri, işte onları böylesine çılgına çeviren asıl şey... Canımın yazı yazmak filan istememesi ne kelime... Tam tersine, öfkem, yeri yerinden oynatacak güce erişecek nerdeyse...

Diyalektik düşüncenin, "Gerçek Barış'ın" nasıl savunucusu olması da SAVAŞ'ın faşist yoketme ideolojisinin en büyük aracı olması yüzünden ya... Ama ne varki, BARIŞ için SAVAŞMASINI da en iyi bizler biliriz. Burjuvazi değil...

Bunca cinayetin sorumlusunun bilinmez, görünmez güçler olduğu safsatalarına da karnımız tok artık. Bu PİŞKİNLİK POLİTİKASINI ülkemizdeki bütün devrimci güçler, bütün emekçiler artık çok iyi biliyorlar. Içığına cıcığına varıncaya dek biliyorlar. Bir takım "provokasyon, provokatör" gibi sözcüklerle bilinci bilinmez (görünmez) hedeflere yönelt[illegible] anlamı, artık ihanettir. Olsa olsa, Dem[illegible]i, Türkeş'i, bütün MHP'yi temize çıkarma girişimidir.

Yöneticisi belli, vurucu gücü belli, taktiği belli faşizm, Çorum ve Fatsa operasyonlarındaki yenilgisi üzerine, plan değiştirmiştir. Kamuoyunun dikkatini İstanbul'a çevirmekten medet ummaktadır. Bu amaçla ardı ardına Abdurrahman Köksaloğlu'nu, Kemal Türkler'i mekanik yoketme operasyonlarını gerçekleştirmiştir. Ama bütün bu çabalar neyi değiştirir?

Şu gerçeği bir kez daha duymalı bütün faşistler; Biz güçlüyüz. Biz devrimciler güçlüyüz. Biziz yığınlar. Gerçek olan biziz. İşçi sınıfı ve onun yandaşları!.. Faşistlerce belki yok edilebiliriz ama ölmeyiz. Bir yokedilir, bin yeşeririz!.. Bu devin önünde, bütün insanlık tarihi boyunca hangi güç durabilmiş ki?..

Devrimciler, savaşımlarını terörle başarıya ulaştırmağa hiç bir zaman kalkışmamışlardır. Terör, faşizmin alçak silahıdır. Bu nedenle terörün kaynağını tanımak, bulmak öylesine kolaydır ki.. Unutulmamalı, faşist teröre karşı, terörle cevap verilmez. Yok edilir faşizm. Topyekün yokedilir.

Devrimci gücün, belki merkezi örgüt disiplininden yoksunluğu bizleri bazı hatalara düşürdü. Ama özeleştiri yapmasını da en iyi biz biliriz. Anti-faşist mücadele de, burjuvazinin şu veya bu kanadının işi değil, bizim işimiz!..

Kemal Türkler'in önünde and içen bizler, anti-faşist mücadelenin de asıl kendi işimiz olduğunun bilincindeyiz. İşte bunu iyi bilsinler!..

Bizim sözlüğümüzde "Yılgınlık" sözcüğü yoktur!..

Fiskobirlik Genel Müdürü, hasat zamanı kredi dağıtılacağını açıklamıştı

Fındık üreticilerine söz verildiği halde kredileri dağıtılmadı

KOOPERATİF YÖNETİCİLERİ, FİSKOBİRLİK GENEL MÜDÜRÜ'NÜN FINDIK HASADININ BAŞLAYACAĞI GÜNLERDE KREDİ VERİLECEĞİNE İLİŞKİN SÖZ VERDİĞİ HALDE BUGÜNE KADAR DAĞITILMADIĞINI BELİRTEREK, HERGÜN KENDİLERİNE BAŞVURUDA BULUNAN YÜZLERCE ORTAĞA YANIT VEREMEDİKLERİNİ AÇIKLADILAR.

ÜRETİCİLER, "GENEL MÜDÜR BİZİMLE ALAY MI EDİYOR?" DİYEREK, HERGÜN BİRBİRİNİ İZLEYEN ZAMLARLA YAŞAMI KENDİLERİ İÇİN ÇEKİLMEZ KILAN YETKİLİLERİN RESMİ DEMEÇLERLE AÇIKLADIKLARINI YERİNE GETİRMELERİNİ İSTEYEREK, SORUNLARI, SORUMLULUKLARININ GEREĞİNİ KAVRAMAYA ÇAĞIRDILAR.

BULANCAK-GİRESUN (DEMOKRAT)

Fiskobirlik Genel Müdürü Aydın Saatçinin, Fındık üreticilerine hasat mevsiminde kredi dağıtılacağına ilişkin söz verdiği halde, bugüne kadar Kooperatif ve Kooperatif ortağı üreticilere kredi dağıtılmadığı belirtildi.

Aydın Saatçı, basına yaptığı açıklamada ortak dışı fındık üreticisine 900 milyon lira kredi dağıtıldığını, Ticaret Bakanlığı'ndan 600 milyon lira daha kredi elde edilerek 1,5 milyar dolayında üreticiye güçlendirme kredisi dağıtılmasını sağlayacaklarını açıkladığı halde bugüne kadar üreticiye ve kooperatiflere tek kuruş kredinin verilmediği ileri sürüldü.

On bini aşkın fındık üreticisinin ortağı olduğu Bulancak Fındık Tarım Satış Kooperatifi yetkilileri, kendilerine kredi için hergün başvuruda bulunan yüzlerce ortağa yanıt veremediklerini belirterek, Fiskobirlik Genel Müdürü'nün konuyu biran önce açıklığa kavuşturmasını istediler.

Bu arada gazetemize bir açıklama yapan Fındık üreticileri yetkililerin hergün birbirini izleyen zamların yaşamı kendilerine çekilmez kıldığını bildirerek, her yıl kıt ölçülerde verilen kredileri bu yıl tümden kestiklerini söylediler.

Üreticiler özetle:

Zamları, devalüasyonları yaparken bize kaldırılmaz yükler bindirmeye çalışan yöneticilerimiz, resmi demeçlerle açıkladıklarını yerine getirmelidirler." dediler.

Sendikalaşma çalışmaları nedeniyle işverenin hammadde yokluğunu bahane ederek işten çıkarttığı Kardemir işçileri "Hiçbir güç sendikalaşma çalışmamızı engelleyemez, sonuna kadar direnip sendika hakkımızı alacağız" dediler.

Devrimci Metal-Sen: Kardemir işçilerinin sendikalaşma özgürlüğü çiğnenmek isteniyor

HABER MERKEZİ

İstanbul Sütlüce'de kurulu Kardemir demir çekme işçilerinin sendikalaşma özgürlüğünün çiğnenmek istendiği ve sendikalaşma çalışmalarının engellenmesi nedeniyle işyerinde çalışan 112 işçinin 14 gün önce başlattığı direnişin sürdüğü bildirildi.

Bağımsız Devrimci Metal-Sen tarafından yapılan açıklamada, Kardemir işçilerinin iş güvenliği olmayan, çok ilkel koşullarda, 700-800 derece sıcakta çalıştıkları buna karşın hiç bir sosyal güvenceleri olmamasına rağmen sendikalaşma çalışmalarının işveren tarafından engellendiği belirtilerek, "Kardemir işçilerinin Devrimci Metal-Sen'de örgütlendiğini duyan işveren önce 3 önder işçiyi işten atmış, daha sonra da hammaddeyi dışarı çıkarmıştır. Sendikalaşmayı önleyemeyeceğini anlayan işveren, 38 işçiyi daha işten attıktan 3 gün sonra da tüm işçilerin çıkışlarını vererek fabrikayı kapattığını söyledi. Ama haklılıklarının bilincinde olan Kardemir işçileri fabrika önündeki direnişlerini sürdürüyorlar. Kardemir işçileri ve Devrimci Metal-Sen tek bir vücut, tek bir yürek olup sonuna dek mücadelelerini sürdürecek ve sendikalaşma özgürlüklerini çiğnetmeyeceklerdir" denildi.

Konuyla ilgili olarak görüşlerini açıklayan bir Kardemir işçisi ise, işverenin sendikalaşmayı önlemek için daha önce de iki kez aynı yöntemi kullandığını, işyerini bilinçli olarak kapattıktan sonra zarara uğramamak için tek bir işyerini iki ayrı firma gibi göstererek üretime diğerinde devam ettiğini söyleyerek sözlerini şöyle sürdürdü:

"İşveren 'Arabistan da ne zaman petrol biterse bizde de hammadde o zaman biter' derken sendikalaşmaya gittiğimizi duyunca bu hammaddeler birden tükendi ve fabrika kapatıldı. Çalışma koşulları ilkel, zorla mesaiye bırakılıyoruz, mesai yapmayan arkadaş işten çıkartılmakla tehdit ediliyor. Ne cumartesi, ne pazarı biliyoruz. Bayram tatilimiz bile yok. Sigortalarımız tam ödenmiyor. Bu koşullarda tek çözüm sendikalaşmaktır ve biz bu hakkı alana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz."

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından ODTÜ için yapılan gemi oşinografik, hidrografik ve sismik araştırmalar yapacak. Gemi ayrıca deniz kirlenmelerini önleme çalışmalarında da kullanılacak.

TÖRENDE KONUŞAN ODTÜ REKTÖR VEKİLİ PROF DR. MEHMET KICIMAN, GEMİNİN SİSMİK, OŞİNOGRAFİK VE HİDROGRAFİK ARAŞTIRMALAR YAPACAĞINI SÖYLEDİ.

ODTÜ için yapılan araştırma gemisi denize indirildi

HABER MERKEZİ

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından ODTÜ için yaptırılan bilimsel araştırma gemisi ile birlikte Volkan hücumbotu ve J-64 botu dün denize indirildi. Törene Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu, Milli Savunma Bakanı Ali İhsan Birincioğlu, ODTÜ Rektör Vekili Prof. Mehmet Kıcıman katıldılar. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ile Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, tören nedeniyle Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Ulusu'ya birer mesaj gönderdiler.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren mesajında, Taşkızak Tersanesi'nde imal edilen tüm gemilerin, silahlı kuvvetlerin bölge barışı açısından oynadığı önemli rolü arttırdığını bildirdi.

Törende bir konuşma yapan Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu, Deniz Kuvvetleri'nin önemini vurgulayarak şunları söyledi:

"Gemi inşaa sanayimizin gelişimini, Türk sanayiinin gelişmesinden ayrı mütalaa etmek mümkün değildir. Bu itibarla tersanelerimizde sürekli gemi inşaa programları uygulaması paralelinde yurdumuzda makine, elektrik, elektronik, silah endüstrileri ve diğer yan sanayiler gelişme imkanı bulacaklardır."

Törende ayrıca Milli Savunma Bakanı Ali İhsan Birincioğlu ile ODTÜ Rektör Vekili Mehmet Kıcıman birer konuşma yaptılar.

Prof. Kıcıman törende yaptığı konuşmada, bilimsel araştırma gemisinin oşinografik, hidrografik ve sismik araştırmalar yapacağını, geminin ayrıca deniz kirlenmelerini önleme çalışmalarına da yardımcı olacağını söyledi.

Yapılan konuşmalardan sonra ODTÜ için yapılan ve bugünkü değeri 400 milyon lira olan bilimsel araştırma gemisi ile, Volkan hücumbotu, J-64 botu denize indirildi, J-68 ve 69 botları ile LSM-11 mayın gemisinin omurgaları kızağa kondu.

Bölge Valiler Toplantısı'nın ilki Samsun'da yapılıyor

HABER MERKEZ[İ]

Bölge valileri toplant[ı]larının ilki bugün Samsun['d]a Devlet Bakanı ve İçişle[ri] Bakan Vekili Orhan Er[en] başkanlığında yapılacak.

Toplantıya İçişleri B[a]kanlığı Müsteşarı Durmu[ş] Yalçın, Jandarma Gen[el] Komutanlığı Kurmay Ba[ş]kanı Tümgeneral Mehm[et] Kral, Emniyet Genel M[ü]dürü İsmail Dokuzoğlu, [...] Samsun, Rize, Trabzo[n], Ordu, Giresun, Sinop, T[o]kat, Amasya, Çorum [ve] Artvin valileri katılacakla[r]. Toplantıda bu kentlerin ç[e]şitli konulardaki sorunla[rı] ele alınacak.

Toplantıya katılaca[k] olan İçişleri Bakan Veki[li] Orhan Eren, yarın da Ord[u] iline giderek, burada il[çe] kaymakamlarının da y[er] alacağı bir başka toplantıy[a] katılacak.

İETT Levent Deposu işyerinde yetki için duruşma 30 Temmuz'da yapılıyor

HABER MERKEZİ

DİSK Genel-İş İETT Şube Başkanı Fikret Bulut, İETT Genel Müdürlüğüne bağlı Levent Deposu işyeri için sürmekte olan yetki davasına ilişkin bir açıklama yaparak, konuyla ilgili duruşmanın 30 Temmuz günü, saat 10.00'da yapılacağını bildirdi. İETT işyerlerinde çalışan üyelerinin, işçilerin çoğunluğunu teşkil etmesine rağmen, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün işyeri yetkisini 26 Mart'ta Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikası'na verdiğini belirten Fikret Bulut, açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Yetkinin Türk-İş'e bağlı Sendika'ya verilmesi üzerine yaptığımız haklı itirazın görüşülmesine İstanbul 3. İş Mahkemesi'nde devam edilmektedir. Anılan Mahkeme'nin tayin ettiği bilirkişiler, yanlı tutumlarını yazdıkları raporlarla belgelemiş oldular. 700 işçinin çalıştığı bu işyerinde, çağrı tarihinde, diğer sendikadan noter önünde istifa eden 446 üyemizin bulunuşu hiç bir incelemeye ve değerlendirmeye tabi tutulmamıştır. Şu anda bu işyerinde 530 üyemiz bulunmaktadır. Bilirkişilerin düzenledikleri yanlı rapora uyulduğu takdirde, gerçeğe dayanmayan kararlar ve yetki karşısında üretimden doğan gücümüzü kullanacağız."

Oleyis Sendikası, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nde grev kararı aldı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü arasında yürütülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine, Sendika, Beden Terbiyesi'nin Türkiye'deki bütün işyerlerinde grev kararı aldı. 1 Ağustos tarihinde başlamak üzere alınan grev kararı üzerine, işveren durumunda bulunan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü de lokavt kararı aldı.

Oleyis Sendikası Ankara Şube yetkilileri konuya ilişkin yaptıkları açıklamada işveren olarak karşılarına hiç bir yetkili çıkarılmadığını, pazarlık yapacak yetkili bulamadıklarını belirterek "Yetkili bulunduğumuz, Genel Müdürlük ve 38 bölge müdürlüğünde toplam 720 üyemizle birlikte greve çıkmak zorunda bırakılıyoruz. Bunun sonucunda tüm Türkiye'de spor karşılaşmaları, sporcuların idmanları, ve yaz okulları durmak zorunda kalacaktır. Ancak bunun sorumlusu, çok düşük parasal isteklerimizi vermeye razı olmayan işverenlerdir." dediler.

İstedikleri ücret zammının ayda bin lira olduğunu belirten Oleyis Sendikası Ankara Şube yöneticileri, daha sonra şunları söylediler, "Biz anlaşmanın bir an önce yapılmasını, spor karşılaşmalarının aksamamasını arzuluyoruz. Ancak öyle anlaşılıyor ki, bütçeleri biten federasyonların, bu nedenle yapamayacakları spor karşılaşmalarının sorumluluğu, anlaşmazlık çıkaran Beden Terbiyesi'nce sendikamız üyesi işçilerin omuzuna yüklenmek isteniyor."

Bank-Sen Yapı-Kredi Bankasında sözleşme imzaladı

HABER MERKEZ[İ]

DİSK'e bağlı Bank-Sen, Yapı ve Kredi Bankas[ı] A.Ş. işyerlerinde toplu sözleşme imzaladı.

Bank-Sen'den yapılan açıklamaya göre imzalana[n] toplu sözleşmeninbazı maddeleri şöyle: 1.yıl içi[n] 17 bin, 2. yıl için 21 bin lira ücret zammı, 1. yıl için 2. yıl için 7 ikramiye, yılda 40 bin lira yakacak yar[dı]mı yılda 15 bin lira erzak yardımı.

Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, top[lu] sözleşmenin imzalandığı törende bir konuşma yapa[ra]k, imzaladıkları toplu sözleşmenin, tekelci işvere[n] kuruluşlarının dayatmalarını, TSKK'nın, Turgut Oza[l]ın genelgelerini, ve bunların getirdiği sınırlamala[rı] aşmış bulunduğunu söyledi. Denizmen, törende yap[tı]ğı konuşmayı şöyle tamamladı;

"Şimdi görevimiz bu kazanımları kağıt üzerind[e] toplu sözleşme kitapçığının sayfaları arasında bırak[]mamak, uygulamak, her maddenin hakkıyla hayat[a] geçmesini sağlamaktır"

Türkiye İşçi Sınıfının Devrimci Sendikal mücadelesine çok önemli katkıları olan

KEMAL TÜRKLER

Faşist odaklarca pusuya düşürülerek öldürülmüştür. Bu kahpece saldırı İşçi Sınıfımızın vermekte olduğu ve vereceği anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede cevabını alacaktır.

BASIN-İŞ VE DEVRİMCİ YAPI-İŞ MERKEZ YÜRÜTME KURULLARI

Demokrat: 953

Burjuvazinin "afyon" üreten kalemi olmadan, İşçi Sınıfımızın ve emekçi halkımızın dostu ve yandaşı olarak gazetecilik görevini sürdüren

RECAİ ÜNAL

Finans-kapital çetelerince katledildi. Anısı, İşçi Sınıfı yolunda mücadele edenlere bayrak olacaktır.

DİSK BASIN-İŞ SENDİKASI MERKEZ YÜRÜTME KURULU

Samsun'da faşistler devrimci bir genç kızı katlettiler

HABER MERKEZİ

Samsun'da faşistler bir eve yaylım ateşi açtılar, devrimci bir genç kız açılan ateş sonucu can verdi. Adana'da faşistler iki işçiyi katlederken, İstanbul'da Türkler'in cenazesinden dönmekte olan bir işçi öldürüldü. Ankara'da faşistlerin saldırısına uğrayan bir devrimci öğrenci öldü, biri de yaralandı. Antalya'da ÜYD ikinci başkanı yaralanırken, Artvin ve Eskişehir'de sağ görüşlü iki kişi öldürüldü. İstanbul'da bir polis memuru öldürüldü. Faşistler Konya'da iki CHP'linin evlerini, Yatağan'da CHP ilçe binasını, Gölcük'te devrimci bir derneği, Giresun'da devrimcilerin kaldığı bir evi bombaladılar. Niğde Aksaray'da sağ görüşlü bir kişi yaralanırken, Amasya'da da bir polis yaralandı. Ankara İzmir, Tonya ve Eskişehir'de yapılan gösterilerde Çorum ve Fatsa olayları ile faşist katliamlar protesto edildi.

Demokrat Haber Merkezi'ne gelen bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu:

SAMSUN'DA FAŞİSTLER BİR EVİ TARADI: DEVRİMCİ BİR GENÇ KIZ ÖLDÜ

Samsun Hastanebaşı semtinde faşistler bir evi silahla taradılar, açılan ateş sonucu devrimci Aynur Ceylan yaşamını yitirdi. Edinilen bilgiye göre Ağlarbaşı sokak 47 nolu ev, bir grup faşist tarafından silahla tarandı. İçeride bulunan Aynur Ceylan adlı devrimci kız olay yerinde yaşamını yitirdi. Yetkililer faşistlerin kimliklerinin belirlendiğini ve yakalanmalarına çalışıldığını bildirdiler.

Samsun'daki evinde faşist canilerce katledilen Aynur Ceylan'ın arkadaşları yaptıkları açıklamada, Ceylan'ın Samsun'daki Anti-Faşist mücadelede her zaman yılmadan yer aldığını ve Devrimci Yol taraftarıolduğunu belirttiler.

Anısı ve mücadelesi hiç bir zaman unutulmayacak'' dediler.

ADANA'DA FAŞİSTLER İŞÇİLERE ATEŞ AÇTILAR, İKİ İŞÇİ ÖLDÜ BİR İŞÇİ YARALANDI

Adana'da faşistler vardiya çıkışında işçilere ateş açtılar. Faşistlerin silahlı saldırısı sonucu iki işçi yaşamını yitirdi, bir işçi de ağır yaralandı. Edinilen bilgiye göre Adana Petrol–İş'e bağlı SASA işyerinde çalışmakta olan işçilere faşistler tarafından yaylım ateşi açıldı. Servis arabasından inmekte olan Gani Yumrutepe ile Meryem Karakız olay yerinde can verirken Ayşe Yumrutepe adlı işçi de ağır yaralandı.

Faşist saldırı üzerine bir açıklama yapan Petrol–İş yetkilileri, üç gün önce İstanbul'da da faşistlerin aynı biçimde Tekel Kibrit Fabrikası işçilerine saldırdıklarını belirterek şunları söylediler: ''Gerici faşist güçlerin son aylarda azınlık iktidarının da desteğiyle yoğunlaştırdığı saldırılar doğrudan işçi sınıfımızı hedef almaktadır. Cinayetleri tezgahlayan gerici faşist güçler işçi sınıfımızdan gereken dersi alacaklardır.''

● Adana'nın Kuruköprü meydanı, Mestan Mahallesi'nde kahvecilik yapan Hüseyin Polat, kimliği belirlenemeyen bir faşistin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yirmiyedi yaşındaki devrimci Polat başından üç kurşun yarası aldı. Yaralının Adana Numune Hastanesi'nde tedavi altına alındığı ve durumunun endişe verici olduğu bildirildi.

● Adana Narlıca Mahallesi'nde inzibat eri İsmail Topak'ın öldürülmesi olayıyla ilgili olarak yapılan aramalarda 36 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

● Dervişler Mahallesi'nde sağ görüşlü kişilere ait bir eve patlayıcı madde atıldı. Patlamada Muharrem ve Hatice Yılmaz adlı kardeşlerin yaralandığı öğrenildi.

KONYA'DA İKİ CHP'LİNİN EVİ BOMBALANDI

Konya'nın Yunak ilçesi Gökpınar köyünde CHP İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyelerinden Ali Polat Bora'nın evine atılan patlayıcı madde hasara yol açtı. Aynı gece aynı köyde oturmakta olan CHP'li Ali Avcı'nın da evine patlayıcı madde atıldı. Olaylarda can kaybı olmadı.

● Konya'da duvarlara ''kahrolsun Komünistler'', ''ÜYD'' gibi sloganlar yazan 4 faşist yakalandı. Çimenlik mahallesi Çimenlik caddesinde Orhan Ocgil, Muammer Yaltır, Hakkı Özçelebi ve Levent Bozluk adlı faşistler fırça ve boya kutuları ile birlikte yakalanarak gözaltına alındılar.

● Öte yandan Sungur mahallesi Karakurt caddesinde faşistler, sol görüşlü kişilerin kaldığı bir eve patlayıcı madde attılar. Patlamada ölen veya yaralanan olmadığı, ancak maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

NİĞDE AKSARAY'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Niğde Aksaray'da bulunan Koçaş Tarım Meslek Lisesinde faşistlerin devrimci öğrencilere sataşmaları sonucu çıkan çatışmada sağ görüşlü Ömer Akar çeşitli yerlerinden yaralandı. Akar Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Olaydan sonra sol görüşlü 5 öğrencinin gözaltına alındığı bildirildi.

ANKARA'DA BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ, BİR ASKER YARALANDI

Ankara Yıldız Kırkkonaklar Mahallesi'nde, 11 numaralı sokakta faşistlerin saldırısı sonucu meydana gelen çatışmada Ticaret Lisesi öğrencisi Düzgün Şengezer olay yerinde öldü. Şengezer'in üstünden ''Kurtuluş'' grubuna ait bildiri çıktığı ileri sürüldü. Emniyet yetkilileri olay yerinde 16 adet boş kovan bulunduğunu bildirdiler.

● Kayaş Tepecik Mahallesi'nde askerlerle, kimlikleri belirlenemeyen kişiler arasında çıkan çatışmada Mehmet Cankomuç adlı er yaralandı. Yaralının durumunun ciddi olduğu ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde tedavi altına alındığı bildirildi.

● Öte yandan Keçiören Kuşcağız yol ağzında kimlikleri saptanamayan kişilerce bir belediye otobüsüne ateş açıldı. Açılan ateş sonucu üç kişi yaralandı. Yaralananların, tabanca kurşunu ile mi yoksa kırılan cam parçalarından mı yaralandığı öğrenilemedi. Emniyet yetkilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

● Altındağ'da bulunan muayenehanesinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Necati Çimen adlı bir doktor öldü. Doktorun kaldırıldığı hastanede öldüğü ve olayla ilgili olduğu sanılan bir kişinin güvenlik kuvvetleri ile girdiği çatışma sonucunda yaralı olarak ele geçirildiği öğrenildi.

● Abidinpaşa Aykut Sokak'ta bir grup faşistin silahlı saldırısına uğrayan Ali Eskici adlı devrimci bir öğrenci ağır yaralandı.

Olayda kasık, omuz ve bacaklarından aldığı kurşun yaraları sonucu ağır yaralanan Başkent Lisesi devrimci öğrencisi Ali Eskici Hacettepe Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

Yaralının sağlık durumunun endişe verici olduğu, saldırı ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

● Yenişehir Mithatpaşa caddesinde dün öğle saatlerinde yolda yürümekte olan Selçuk Doler adlı bir memurun önü kimlikleri belirlenemeyen 5 kişi tarafından kesildi.

Bıçakla çeşitli yerlerinden yaralanan Selçuk Doler Tıp Fakültesi hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

Yetkililer olayın siyasi yönü olup olmadığının belirlenmesine ve saldırı ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü açıkladılar.

DENİZLİ CEZAEVİ MÜDÜRÜ AÇIĞA ALINDI

Denizli Kapalı Cezaevi Müdürü Erol Bağ, Bakanlıkça açığa alındı. Bağ'ın açığa alınmasının nedeninin firar olaylarının artması olduğu belirtilirken, kaçma olaylarında ihmali görülen iki gardiyanın da sevkedildikleri mahkeme tarafından tutuklandıkları açıklandı.

İSKENDERUN'DA BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

Mustafa Altaş adlı bir işçi Dumlupınar Mahallesi'nde henüz kimliği belirlenemiyen bir kişinin tabancalı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

İlgililer, yaralı işçide hayati tehlike olduğunu kaçan saldırganın yakalanmasına çalışıldığını söylediler.

TÜRKLER'İN CENAZESİNDEN DÖNEN İŞÇİLERE ''DUR'' İHTARINA UYMADIKLARI GEREKÇESİYLE ATEŞ AÇILDI, BİR İŞÇİ ÖLDÜ

Kozyatağında Kemal Türkler'in cenazesinden dönmekte olan bir grup işçiye ''dur'' ihtarına uymadıkları gerekçesiyle güvenlik kuvvetlerince ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Türk–İş'e bağlı Petrol–İş üyesi Ahmet Aydın öldü. Edinilen bilgiye göre Kemal Türkler'in cenazesinden otobüsle dönen bir grup Kozyatağında otobüsten inerek yürüyüşe geçti. Sloganların da söylendiği yürüyüşe müdahale eden güvenlik kuvvetlerinin ''dur'' ihtarına uymadığı gerekçesi ile ateş açması sonucu Ahmet Aydın olay yerinde can verdi. Aydın'ın İzmit'te bulunan İLSAŞ işyerinde çalışmakta olduğu ve İstanbul'a cenazeye katılmak amacıyla geldiği öğrenildi.

● Gültepe Çiftçi Sokakta bulunan ''Baba'' kıraathanesinde oturmakta olan bir polis memuru kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Adının Coşkun Benzer olduğu belirlenen polis memurunun Gültepe Emniyet Başkomiserliği'nde görevli olduğu bildirildi.

● Fatih'te bulunan Mecidiye Şehremini Karakolu bir grup tarafından önce bombalandı sonra da kurşunlandı. Önceki gece saat 21.50'de karakolun penceresinin altına patlayıcı madde koyan kimlikleri belirsiz kişiler daha sonra binaya yaylım ateşe açtılar. Olayda ölen yada yaralanan olmadı, maddi hasar meydana geldi.

● Kaynarca Pendik yolunda güvenlik kuvvetlerinin ''dur'' ihtarına uymadığı öne sürülen bir arabaya açılan ateş sonucu arabada bulunan foto muhabiri Mete Ataberk olay yerinde öldü. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Öte yandan İstanbul'da eski Başbakanlardan Prof. Dr. Nihat Erim'in öldürülmesi olayı ile ilgili olarak yapılan soruşturma ve operasyonlar sürdürülüyor. Son olarak bu olayda kullanılan silahların daha önce 13 kişinin öldürülmesinde kullanıldığının saptandığı bildirildi. Yetkililer operasyonlar sonucu çok sayıda kişinin şüpheli görülerek gözaltına alındığını açıkladılar.

ARTVİN'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Artvin'in Borçka ilçesinde sağ görüşlü Faik Çırak adlı bir kişi kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Edinilen bilgiye göre olay Yeniyol Mahallesi'nde meydana geldi ve Çırak olay yerinde öldü. Artvin Valiliğince yapılan açıklamada Faik Çırak'ın oğlu sağ görüşlü Çırak'ın da daha önce öldürülmüş olduğu ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü belirtildi.

MERSİN'DE BİR KAMYONA ATEŞ AÇILDI BİR KİŞİ ÖLDÜ

Mersin Çevre yolu ve Belediye garajı önünde 66 AN 584 plakalı bir kamyon kimlikleribelirlenemeyenkişilerce kurşunlandı. Olay sırasında kamyonda bulunan İsmail Tektaş öldü, Kemal Yılmaz da ağır şekilde yaralandı.

FAŞİSTLER KARS'TA BİR DEVRİMCİYİ YARALADILAR

Kazımpaşa'da faşistler sol görüşlü Beşir Güven'e saldırarak ağır yaraladılar. Güven'in işyerine gelen bir grup faşist keserle Güven'in kafasına vurarak ağır yaraladı. Yaralının ilk tedavisinin Kars Devlet Hastanesi'nde yapıldığı oradan Erzurum Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.

GİRESUN'DA FAŞİSTLER BİR DEVRİMCİNİN EVİNE PATLAYICI MADDE ATTILAR

Giresun Espiye'de sol görüşlü Hasan Altuntaş'ın evine faşistlerce patlayıcı madde atıldı. Abdullah Kara, Cennal Dursun adlı faşistlerin olaydan sonra yakalandığı bildirildi.

● Öte yandan güvenlik kuvvetlerince Espiye'de yapılan operasyonlar sonucu silah imalathanesi ve 15 adet tabanca bulundu. Bir istihbaratı değerlendiren güvenlik kuvvetleri Çahıl yaylasında geniş çapta aramalar yaptılar ve 15 tabanca ile tabanca yapımında kullanılan çok sayıda alet ele geçirdiler. 12 kişinin de gözaltına alındığı ve operasyonlara devam edileceği bildirildi.

ANTALYA KORKUTELİ ÜYD İKİNCİ BAŞKANI YARALANDI

Antalya'nın Korkuteli İlçesi Ülkü Yolu Derneği ikinci başkanı Mehmet Ateş, kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

● Öte yandan Elmalı ilçesinde emekli öğretmen Süleyman Kızıltaş'ın evine patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucu emekli öğretmenin eşi Nezahat Kızıltaş ile evde misafir olarak bulunan Zennur Taşçı hafif yaralandılar.

GAZİANTEP'TE BİR BAKKAL ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep Karşıyaka Mahallesi Tekel caddesi üzerinde bulunan dükkanına kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu bakkal Fikret Yağcı öldü.

● Öte yandan Özdemir Bey Mahallesi'nde diş teknisyeni olarak görev yapan Bekir Bilgiç adlı bir kişi de işyerinde uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Yaralının Gaziantep Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

FAŞİSTLER GÖLCÜK'TE KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİNE PATLAYICI MADDE ATTILAR

Kocaeli'nin Gölcük ilçesine bağlı Çiftlik Köyü'nde bulunan Kültür ve Dayanışma Derneği'ne faşistlerce patlayıcı madde atıldı. Olayda ölen veya yaralanan olmadığı, büyük ölçüde maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

AMASYA'DA GENİŞ ÇAPLI OPERASYON YAPILDI

Çorum olaylarının Amasya'ya da sıçrayacağı söylentilerinin yoğunluk kazanması üzerine kentte geniş çaplı bir operasyon yapıldı ve güvenlik önlemleri arttırıldı.

Amasya Valisi Abidin Coşkun, yaptığı açıklamada, operasyon sırasında bir tabanca mermi ve ''yasaklanmış'' olarak nitelediği sol yayın ele geçirildiğini öne sürdü. Vali Coşkun, operasyon sırasında 4 kişinin gözaltına alındığını belirterek, soruşturmanın sürdürüldüğünü söyledi.

Vali Coşkun ayrıca, Çorum olaylarından sonra bir grubun Amasya sınırları içerisine girdikleri yolunda ihbarlar alındığını, bu nedenle önlemlerin arttırıldığını sözlerine ekledi.

URFA'DA BİR KİŞİ YARALANDI

Ali Şahlanoğlu adlı bir kişi dün Dörtyol mevkiinde henüz kimlikleri belirlenemeyen 2 kişinin açtığı ateş sonucu yaralındı.

Siverek'te Muazzez Altuntok adlı genç bir kızın Siverek İlçesi'ndeki evine henüz kimlikleri belirlenemiyen kişilerce önce patlayıcı madde atıldı, daha sonra otomatik tabancalarla kurşunlandı.

Öte yandan, yine Siverek İlçesi'nde Ramazan Gün adlı bir şahsın, tavşanlı Mahallesi'ndeki evine patlayıcı madde atılmıştır.

Her 2 olayda ölen veya yaralanan olmamış, ancak hasar meydana geldi.

ESKİŞEHİR'DE YARALANAN SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜ

Eskişehir Şirintepe Mahallesi'nde çıkan silahlı çatışmada yaralanan sağ görüşlü Yaşar Arabacıoğlu kaldırıldığı Devlet Hastanesi'nde öldü.

FATSA'DA GÖZALTINA ALINAN 15 KİŞİDEN 10'U SERBEST BIRAKILDI

Fatsa'da önceki gün meydana gelen ve bir polisin ölümü ve 3 polisin yaralanmasıyla sonuçlanan olayda 15 kişi gözaltına alındı. Yetkililer bunlardan sorgulamaları tamamlanan 15 kişiden 10'nun serbest bırakıldığını açıkladılar.

FAŞİSTLER YATAĞAN'DA CHP İLÇE BİNASINI BOMBALADI

Muğla'nın Yatağan ilçesinde faşistler sabaha karşı CHP ilçe binasının camını kırıp içeri girerek, içeriye tahrip gücü yüksek iki bomba yerleştirdiler. Bombaların patlaması sonucu binada büyük hasar meydana geldi.

Olay üzerine Yatağan'a yanında partililerle giden CHP İl Başkanı Tufan Doğu, ''Muğla'da CHP'liler olarak nefsi müdafa durumunda kalırsak halk düşmanı faşistlere dünyayı karardık ederiz''dedi.

AMASYA GÜMÜŞHACIKÖY'DE BİR POLİS YARALANDI

Amasya'ya bağlı Gümüşhacıköy ilçesinde bir polis memuru faşistlerin açtıkları ateş sonucu yaralandı.

İlçede faşistlerin işgali altında bulunan Cumara mahallesinden genellikle ilerici halkın oturduğu Antıkabak mahallesine faşistler tarafından yaylım ateşi açıldı. Bu olay üzerine sözkonusu mahalleye gelen güvenlik ekiplerine de faşistler ateş açtılar.

Ateş sonucu Seyfettin adlı bir polis kanlıklarından yaralandı.

Daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından Artıkabak mahallesinde yapılan aramada hiç bir suç unsuruna rastlanmadı, ancak AP'li bir kişinin evinde bir adet tabanca ele geçirildi.

ANKARA, ESKİŞEHİR, TONYA VE İZMİR'DE GÖSTERİLER YAPILDI

● Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusu çalışanlarından oluşan 600 kişilik bir topluluk, 15 dakika süreyle Eskişehir yolunu ulaşıma kapayarak faşist saldırıları protesto ettiler.

Beytepe Kampusu'ndan servis otobüsleriyle gelen kalabalık bir topluluk, otobüslerinden inirek saat 17.05 ile 17.20 arasında Eskişehir yolunu kesti.

Yapılan konuşmalarda CHP'lilere yönelik saldırılar ve DİSK Eski Başkanı Kemal Türkler'in faşistlerce katledilmesi de protesto edildi. ''halka kalkan faşist eller kırılır'', Çorum'da alevi-sünni çatışması yok, faşizme karşı direniş var'' şeklinde pankartlar taşıyan göstericiler yapılan konuşmalardan sonra dağıldı. Beytepe kampusu çalışanları otobüslerle dağılırken taşınan dövizleri ve ''faşizme karşı direniş komitelerinde birleşelim'' yazılı bir pankartı yol kenarına bıraktılar.

● Eskişehir'in Sakarya Caddesi'nde bir grubun Akbank Şubesine patlayıcı madde atarak gösteri yaptığı ve gösteride ''Faşizme ölüm–Tek yol Devrim'' sloganının söylendiği öğrenildi.

Lokomotif ve Motor Sanayii önünde faşist katliamları ve Kemal Türkler'in öldürülmesini kınayan TİP ve TSİP imzalı bildiri dağıttığı öne sürülen 5 kişi güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındı.

● İzmir Mersin Pınar son durakta Çorum ve Fatsa olaylarını protesto eden, Devrimci Yol imzalı bir pankart asıldı. Ayrıca ''Yaşasın Gültepe ve Çimentepe Tariş direnişimiz.'' yazılı bir pankartın da asıldığı öğrenildi.

● Tonya'da da birgrubunPazar yerinde gösteri yaparak Çorum ve Fatsa olaylarını protesto eden ve üzerinde ''Oligarşi, elini Fatsa'dan çek'' yazılı bir pankart astığı öğrenildi.

Çamaş-Fatsa Kavşağı

Hüseyin ÖZKAN

–11–

Fatsa halkının kapıları kendisine düşmanca niyet beslemeyen herkese sonuna kadar açıktır

''Korkmadan gelin, konuğumuz olun''

CHP ORDU MİLLETVEKİLİ ERTUĞRUL GÜNAY'IN AKKAYA İÇİN YAPTIĞI ''AJAN'' SUÇLAMASI YABANA ATILMAYACAK BİR NİTELEMESİYDİ.

AKKAYA'NIN ORDU'YA ATANMASIYLA BİRLİKTE BÖLGEDEKİ OLAYLAR HIZLANDI

''YENİ DÜZENİN SAHİPLERİ DİYE NİTELENENLER NE DÜŞÜNÜYORDU?''

Fatsa'da ''Yeni bir düzen kurmakla'' suçlanan Fatsa halkı, kendileriyle ilgili söylentilere ne diyordu? Gelişmeleri nasıl değerlendiriyordu?

Operasyon öncesinin yayınları ve karalamaları üzerine, operasyondan bir gün önce, ilçe içinde dağıtılan bir bildiri, sanırız Fatsa halkının düşünceleri açısından bir fikir verebilir.

''Fatsa yalan ve iftira kuşatması altında'' başlığıyla yayınlanan bildiride gelişmeler özetle şöyle değerlendiriliyordu:

''Faşizm, ülkenin dört bir yanında kan döküp, can almayı dizginlerinden boşanmış bir kudurganlıkla sürdürüyor. Emekçi halkımız, gözü dönmüş faşist canilere karşı bir ölüm-kalım savaşı veriyor.'' ....

"Ve iktidar, Çorum'da, Çamaş'ta... ve daha birçok yerde faşizme karşı direnen Devrimcisi, CHP'lisi, MSP'lisi, AP'lisi ile tüm bir halkı düşman, bu halkın yaşadığı toprakları düşman toprakları ilan ediyor." ....

"Yeni MC hükümetinin başı ''Fatsayı istiyorum'' diyor. Aslında onun istediği halkın kardeşliğini bir ''yediveren gülü'' gibi açıldığı Fatsa'daki yeni insan ilişkilerinin yok edilmesidir." ....

"Reşat Akkaya'nın ''Fatsa'yı vatan topraklarına katma'' sevdası son bulmamıştır. Şimdi, Süleyman Demirel'in ağzıyla ''Fatsa'da kanun hakimiyetini sağlama'' adı altında, başka yollardan saldırmanın hazırlığını yapmaktadır. Bu nedenle de önce Fatsa'yı bir yalan ve iftira kampanyası ile dört bir yandan kuşatmaya çalışıyorlar. Hiç olmamış şeyleri olmuş gibi göstermek istiyorlar. Ve Ordu Valisi Reşat Akkaya -hiç bir yetkili tarafından doğrulanmayan- ''Fatsa'da iki assubayımızı kaçırdılar'' yalan ve iftirasıyla askerleri provakasyona getirmeye ve halka saldırtmaya çalışıyor. Çorum'da, askere ''Piç mehmetçikler'' diyen ve kurşun sıkan faşistlere karşı ses çıkarmayanların kopardıkları yaygarayı halkımız ibretle izliyor."

KORKMADAN, ÇEKİNMEDEN GELİN, KONUĞUMUZ OLUN!"

"Ancak yiğit Fatsa halkının üstüne bir karabasan çullanıp kan selin de boğmak isteyenlerin hevesleri kursağında kalacaktır.

Kardeşler!

Yurtsever Fatsa Halkının kapıları kendisine düşmanca niyet beslemeyen herkese sonuna kadar açıktır.

REŞAT AKKAYA KİMDİ?

Dizinin Çamaş bölümüne geçmeden önce 8 aylık MHP destekli Demirel azınlık hükümetinin, beşinci ayında Ordu'ya atadığı ikinci vali olan Reşat Akkaya'nın kimliğini topluca gözden geçirelim.

İktidarın dümen suyunda kulaç atmayan hemen herkesin, bölgedeki olayların tek sorumlusu olarak gördüğü ve en çok da Fatsa dönüşümüzde mola verilen bir yerde, otobüsün sağdan en ön koltuğunda kendisinden çok genç iki kişiyle Fatsa üzerine konuşan yaşlı köylü bir yurttaşın, ''ne olduysa bu adamın Ordu'ya gelmesinden sonra oldu'' dediği Akkaya'nın kimliğine ve icraatına topluca bakmakta zorunluluk var. Önce, bugün için artık kamuoyunun bildiği niteliklerini özetleyelim.

SİCİLİ BOZUK BİR VALİ

Reşat Akkaya sicili bozuk bir valiydi. Konya Emniyet Müdürü iken, bölgenin askeri yetkilileriyle ters düşmüş, görevinden alınmış ve üst düzeyde çalıştırılması sakıncalı bulunmuştu. Hakkında hazırlanarak Genel Kurmay Başkanlığına gönderilen bir raporda, Akkaya'nın ''Atatürk devrimlerinin düşmanı'' olduğu vurgulanmıştır.

Reşat Akkaya MHP ayaklı AP Azınlık Hükümetince Ankara Emniyet Müdürlüğüne atanmış, ancak sicilinin bozuk olması ve görevi sırasında yansız güvenlik görevlilerini taciz etmesi nedeniyye, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının ısrarlı talebi üzerine görevinden alınmıştır.

Kısa süren Ankara Emniyet Müdürlüğü görevi sırasında Mamak ve Balgat katliamı sanıkları faşistleri yakalayan 2. şube ekiplerini görevlerinden alan Akkaya bu görevinden alındıktan sonra İçişleri Bakanlığı Araştırma-Planlama Kurulunda bir süre görevlendirildi.

Kısa bir süre sonra da Demirel tarafından taltifen Ordu'ya vali olarak atandı.

Reşat Akkaya'nın AP'den çok MHP'li olduğu ve CHP Hükümeti döneminde Eskişehir Emniyet Müdürlüğündeki görevi sırasında o zamanki Eskişehir Valisi'nin de AP'li olmasına karşın, onun dahi tahammül edemeyip görevden aldırttığı bilinen bir gerçek. (Demokrat 15 Temmuz 1980)

Dahası var. Akkaya ilk olarak Mersin'de Emniyet Müdürlüğü yaparken olumsuz davranışları nedeniyle o zamanki Vali Bayram Turan Çetin'in tahammül edemeyerek görevinden aldırttığı bir adam. (21 Temmuz 1980 Cumhuriyet)

HIZLANAN OLAYLAR

Demirel Azınlık Hükümetinin 5. ayında, Ordu'ya atadığı ikinci vali olan Akkaya'nın gelişiyle birlikte bölgedeki olaylar da hızlandı.

CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay'ın ''Ajan'' dediği Akkaya'nın üç aylık Valiliği döneminde Ordu ili sınırları içinde 41 kişi öldürüldü. Aynı ilde kendisinden önce valilik yapan Hikmet Gülşen'in 5 aylık görevi sırasında ise bu sayı 16'yla sınırlı. (Cumhuriyet 21 Temmuz 1980)

CHP Ordu milletvekili Ertuğrul Günay'ın 'ajan' suçlaması yabana atılmayacak bir niteleme. Üzerinde önemle durulması gerek.

Valilerden Sıkıyönetim ilgililerine kadar birlikte iş yaptığı kaç yönetici varsa hiç biriyle geçinemeyen ve davranışlarıyla onların dikkatini çeken Akkaya'nın ön plana çıkan özelliklerinden biri gittiği bölgede, güvenlik güçlerinden çok sivil faşist güçlerle işbirliği içine girmesi. Bunun da ötesinde halkın huzurlu olduğu yörelerde bazı muhbirler vasıtasıyla kanun kaçağı, eli kanlı faşistleri bizzat huzura karşı örgütlemesi.

''Fatsa nokta operasyonu'' sırasında ''operasyonun sırrı'' olarak, adam öldürmekten aranan, gıyaben tutuklu kanun kaçağı faşistleri maske taktırarak halkı işaretlemede kullanma pervasızlığı bunun çok açık bir kanıtıdır.

Fatsa'lılar Akkaya'nın Ordu'ya geldikten beri Fatsa içinde bir takım kişilerle ilişki içinde olduğunu, bu muhbirlere isim ve adres tespit ettirdiğini, arama ve tarama planını birlikte hazırladıklarını söylüyor.

Yazının Çamaş bölümünde görüleceği gibi Akkaya, Çamaş'ta da aynı yönteme başvurmuş ve koca kasabayı insansız hale getirmiştir.

Akkaya, aynı planı Gölköy, Gürgentepe, Aybastı ve Korgan gibi ilçe ve kasabalarda da uygulamaya koydu.

AKKAYA'DAN ÖNCEKİ VALİ GÖREVİNDEN NİYE ALINDI

Hikmet Gülsen, Demirel Azınlık Hükümetinin göreve gelir gelmez, toplu valiler kararnamesiyle Ordu'ya mülkiye müfettişliğinden atadığı ilk valiydi. Gülsen ne yapmıştı ki, aradan beş ay geçmeden, bu görevinden alındı?

Gülsen'in fazla bir suçu yoktu. Yalnızca AP ve MHP teşkilatlarının uygulayıcısı olmak istememiş, bürokrat olarak bazı prensiplere bağlı kalmak istemişti.

Kendisine sunulan sürgün ve kıyım listeleri karşısında yasal yollardan hareket etmeyi yeğlemişti.

Sen misin yasalardan ve prensiplerden söz eden!..

Bu dik başlılığının cezasını, bir kaç kez Ankara'ya çağrıldıktan sonra görevinden alınarak ödedi.

Demirel'in valilerle yaptığı bir toplantıda Gülsen'in gözünün içine baka baka, ''Mazaret kabul etmem, görev isterim'' dediği söylenir.

Demirel'in ''mazaret kabul etmediği'' görev, AP ve MHP yerel teşkilatlarının kıyım ve sürgün listelerinin yerine getirilmesidir.

YARIN: VALİ AKKAYA'NIN MACERASI

Arkadaşımız Recai Ünal'ın öldürülmesine tepkiler sürüyor

HABER MERKEZİ

Gazetemiz Toplumsal Olaylar Servisi muhabirlerinden Recai Ünal'ın faşist canilerce katledilmesine tepkiler, dün de devam etti.

Arkadaşımızın cenazesinin önceki gün Merzifon'da düzenlenen ve maden işçileri, köylüler, yakınları ve arkadaşlarının katıldığı bir törenle toprağa verilmesinden sonra, gazetemize dün de çeşitli kişi ve kuruluşlar mesajlar göndererek, Ünal'ın katledilmesini kınadılar.

6 SENDİKANIN ORTAK MESAJLARI

Arkadaşımız Ünal'ın öldürülmesi üzerine gazetemize bir telgraf gönderen Kimsan-İş, Paksat-İş, Bağımsız Maden İş, Yurt Seramik İş, Gıda İş ve Türk İnşaat İş Sendikası şöyle dediler:

''Halka işkence ve faşist baskı uygulayanlar ilerici basını da susturmak için basın emekçisi Recai Ünal'ı katletmişlerdir. Bir gün mutlaka tüm işkencecilerden bunların hesabı sorulacak ve hiç bir işkenceci faşist cezasız kalmayacaktır. Acınızı paylaşırız. Tüm devrimcilerin ve basın emekçilerinin başı sağolsun.''

AYTEKİN KOTİL

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil de gönderdiği telgrafta Ünal'ın öldürülmesinden büyük üzüntü duyduğunu belirterek, ''Recai Ünal'ın kişiliğinde, demokrasiye basın ve düşünce özgürlüğüne yönelik bu olayı şiddetle kınar, gazetenizin tüm personeline başsağlığı dilerim'' dedi.

Adnan Gündüz de mesajında, ''Güneşi balçıkla sıvamak istiyorlar ama başaramayacaklar Recai Ünal'ın uğraşı durmayacak'' dedi.

Gazetemize bir mesaj gönderen Mahmut Tali Öngören de Ünal'ın kahpece öldürülmesini kınayarak üzüntülerini bildirdi.

DİSK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ ÇALIŞANLARI

DİSK Araştırma Enstitüsü çalışanları Ünal'ın faşist katillerce katledilmesini nefretle kınadıklarını bildirerek, ''Onun anısı önünde saygıyla eğiliyoruz'' dediler.

KIBRIS TÜRK ÖĞRETMENLER SENDİKASI

Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası yürütme kurulu adına bir telgraf gönderen Eyat Varoğlu şöyle dedi:

''Bir insanlık suçu olan faşizme karşı, Türkiye devrimci güçlerinin vermekte olduğu mücadeleyi bu tür cinayetlerin durduramıyacağına olan inancımızı vurgular, tüm Demokrat çalışanlarına, Kıbrıs Türk Eğitim emekçilerinin devrimci sendikal Örgütü Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası üyeleri adına başsağlığı dileriz.''

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1-Bir kişinin gidişine, davranışına, düşlerine yön veren bilinç dışı eğilimlerin tümü-2-Telefon konuşmasında kullanılan bir söz-Bir tartı birimi-3-Bir soru eki-Dünya, alem-4-Dedelerden ve büyükbabalardan her biri-Tersi: Bir şeyin arkadan gelen kısmı-5-Tersi: Kabıyle tartılan bir şeyin kabının ağırlığı-6—Kuzey Avrupa'da bir başkent adı-Bir çeşit beyaz peynir 7-Eski Mısır'da bir güneş tanrısı-Gerçek anlamında yabancı kökenli bir sözcük-8-Bir soru sözcüğü-Bir nota 9-Kolaylıkla aldatılabilen-Çapa biçiminde çatal bel-

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1-Amiral yetkisiyle görevli deniz subayı 2-Su taşımayı iş edinmiş olan kimse-3-Eski dilde su-Eski bir Fransız deniz hapishanesi-4-Bir düşünüşte, bir politika programında dayanılan düşünü ya da düşünülerin tümü 5-Masonların toplantı yeri-6-Meydanda, herkesin içinde yapılan 7-Bir işin doğru ve yöntemine uygun olarak yapılıp yapılmadığını inceleme 8-Kalay elementinin simgesi-Bir çoğul eki-Bir harfin adı-9-Spor alanı-Gidiş çabukluğu-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2		■				■			
3			■					■	
4		■				■			
5		■	■		■				
6					■				■
7			■					■	
8	■				■		■		
9				■					

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA

1—Soyoluş-2-Açı-3—Ayrıcalık-4—neG-5—Ir-Ulak-6- Akıanma -7-IlaF-Ulaş-8—Emir-Ahu-9-Alatav-iK

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1—Skandal-2-Ye-Kiel-3-Yargılama-4—Rafit-5-Loca-Ra-6-Umu-7-Şal-Lala-8-Çıra-Ahi-9-Çık-Koşuk.-

Başarılı bir çocuk romanı:

'Bizim sinemamız var'

BİZİM
SİNEMAMI_ VAR

Süleyman YAGIZ

"Kurtboğan" ve "Kı-
ız Küpeler" adlı öykü
apıtlarıyla tanıdığımız
Iustafa Balel, yeni ki-
abı (çocuk romanı) "Bi-
im Sinemamız Var"ı
öyle tanıtıyor:
"(..)bu kitabımda da
aşamın kendisini anlat-
m. Yaşamın sizlere ta-
ıtıldığı gibi toz pembe
lmadığını yazmaya ça-
ıştım. Yaşadığımız dün-
ada koskoca duvar en-
eli vardır./ Yörenize
öyle bir göz atacak
lursanız bu koskoca
uvar engelini görürsü-
üz. Zaman zaman bu
ngeli aşmaya çalışırsı-
ız. Başaramazsınız.
Düşlerinizin gerçekleş-
nediğini üzülerek görür-
ünüz / Pınar öğretmen
le sahneye koyacağı
yun için tüm iyi niye-
iyle çabalar durur. Ama
acımasız koca duvar
ngeli onun da başarısını
ok eder. Başarısızlığa
ğratır. Didinmek, çır-
ınmak fayda etmeyecek.

İşte sevgili çocuklar, elinizdeki kitapta yaşamın kendisini vermeye çalıştım sizlere. Bu kitabı okurken yaşamın ne olduğunu, ne olmadığını göreceksiniz. Yaşadığınız dünyayı, çevrenizde olup bitenleri göreceksiniz."(s.4)

"Bizim Sinemamız Var"ın konusu, kısaca, okulda bir oyun sahnelemek isteyen Pınar öğretmenin dağıttığı -aslında düzenin bizzat kendisinin dağıttığı- rollerin çocuklar üzerindeki etkilerini ve öğretmenin başarısızlıkla sonuçlanan iyi niyetli çabasını, girişimini içermektedir. Pınar öğretmenin başarısızlığı ise şöyle: Sinema sahibinin oğlu Meftun, yoksul ve dul bir kadının oğlu olan Sarı'ya verilen "konsolos" rolüne sınıfsal bir dürtüyle itiraz etmektedir. Ve sonunda babasının okul müdürüne baskısıyla bu rol, yoksul ve dul kadının oğlu Sarı'dan alınarak kendisine verilmektedir. Öğretmen böylece yenik düşmekte, başarısızlığa uğramaktadır. Ama oyunda rol alan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu buna karşı gelirler ve rolün yeniden Sarı'ya verilmesini isteyerek aksi durumda kendilerinin de oynamayacaklarını bildirirler. Öğretmen de bu durum karşısında büyük bir sevinçle rolü yeniden Sarı'ya verir.

Balel'in "Bizim Sinemamız Var"ını bir solukta. kesintisiz okudum. Okurken de, hep, yukarıya da alıntıladığım sözlerini düşündüm. Hemen söyleyebilirim ki Balel, amacına ulaşmış ve başarılı bir yapıt kazandırmıştır; hem kendisine, hem de bizlere ve çocuklarımıza...

Balel'in kahramanlarının hiçbiri sırıtmıyor. Hepsi yaşamın içinden. Hiçbiri düş ürünü değil. Balel'in "Bizim Sinemamız Var"ında, çesitli sınıf ve katmanlardaki çocukların iç dünyalarını ve bu değişik iç dünyaların sınıfsal yansımalarını okuyor, burkuluyoruz. Ve bir kez daha görüyoruz ki, insanı, içinde yaşadığı koşullar ve sahip olduğu değerler biçimlendirmektedir.

Balel, "Bizim Sinemamız Var"ında, varsıl-yoksul ilişkisini, yarattığı çocuk kahramanlarıyla ustaca veriyor. Bunları verirken de bilimsel verilere, gerçeklere ve yaşama ters düşmüyor. Varsıl çocuğunun kendini üstün görmesini; yoksul çocuğunun ürkek ve ezik bir yapıya sahip olmasını, ama sonunda -kaçınılmaz olarak- başkaldırmasını; varsıl-varsıl ile burjuvazi-bürokrasi sürtüşmesini ve yoksul-yoksul ilişkisindeki içtenliği, dayanışmayı başarılı bir kurguyla dokuyor. Balel, iyi bir gözlemlemeyle bu ilişkilerin olumluluk, olumsuzluk ve çelişkilerinden oluşan bir yumak sunuyor. İşte bunlardan birine örnek:

"Birden nedimelerden birisi bağırmaya başladı:

— Ay! Nesli! Şu uzun boylu oğlan bizim tahtıravan taşıyıcılardan değil mi?

Neslihan, önce salonun bir köşesinde birdirbir oynayan çocuklara, sonra da nedimenin gösterdiği çocuğa baktı. Haklıydı kız. Kendi tahtıravan taşıyıcısı gitmiş Serra'nın eteğini öpüyordu.

— Yüz altmış dokuz!

Uzun boylu esmer çocuk, irkildi. Sağına soluna bakındı. Eğilip kraliçenin eteğini öpme sırası ona gelmişti. Olduğu yerde donakaldı. Sonra şaşkınlığı dağılıverdi. Yeniden bir adım öne gitmiş, dizinin biri üzerinde eğiliyordu ki, Neslihan'ın gökgürültüsünü andıran sesi yeniden salonu çınlattı:

— Yüz altmış dokuz diyorum!" (s.45,46)

Mustafa Balel, anlatım ve betimlemelerde de başarılı. Anlatımını bütünüyle kısa ve anlaşılır tümcelerden oluşturan Balel, (özellikle) yer ve iklim betimlerinde de oldukça başarılı bir grafik çiziyor. Balel zaman zaman da çocuk ve hatta büyük okurlarına (kuşkusuz ki yoksul okurlarına) bazı ek iş önerilerinde bulunuyor. Bunu da beceriyle yapıyor. Örneğin kesekağıdı yapımı:

"Elleri makinalaşmıştı. İşi biten kesekağıdını yandaki yığının üstüne koyuyor, desteden bir gazete daha çekiyordu. Eline biraz gelirse, silkeliyor, içindekini düşürüyor, sonra iki kat gazeteyi sofranın üzerinde iki yanından ortalayıp katlıyordu. Üst parçayı bir parmak dışarda bırakmak gerekiyordu. Yapışma payı. Yapışma payını da ayarladıktan sonra altını hazırlamaya geliyordu. Boru ağzını andıran kağıdın iki yanından bastırıp içe doğru itiyor, açıkta kalan sivri uçları birbirinin üstüne kapatıyordu. Hemen arkasından, hamur çanağındaki paçavraya el atıyordu. Tüm bunlar kendiliğinden olup bitiyordu. Hemen hiç bıkmayordu." (s.32)

Uzun sözün kısası, Balel'i kutlar: "Bizim Sinemamız Var"ın okunmasını ve çocuklarımıza okutulmasını salık veririm.

* M. Balel, Bizim Sinemamız Var. ABeCe Yayınları İst. 1980 134 sayfa, 60 lira.

Faşistlerin yaktığı, vurduğu, sürdüğü ozanlardan dizeler

Alp Zeki HEPER

2

Gereğinden öte bilinen bir gerçek, günümüzde, ayın toplamanın, ozan vurmanın, sanatçıları oraya buraya sürmenin başarılı bir tutum olmadığı. Yaımcı, yazıncı, sanatçı, ozan hiç bir dönemde olaylara etken olmamış kamu düzeninin bozulmasında etkenik niteliğini taşımamıştır. Sanatçının, yazıncının olaylara tanıklığınla etkisinden, etkinliğinden söz edilebilir ancak. Etkinle, etken sözcükleri arasında ir(e) harfi ayrıntısı olmasına karşın anlamları kökenden değişik. Sözcükler harflerle karşılaşınca, usuma faşistlerin Drancy kampında canına kıydıkları, B harfini bir köprü oyuğunla yandaşlaştıran sevilen "Küçük Şiir" in yazıncısı Max Jacob geliyor. Jacob'un iiz dize "Küçük Şiiri":

"Çocukluk odamı anımsıyorum. Ak işlerle oyulu camdaki perdenin dantelli içinde abeceyi bulmaya uğraştığım. Yakaladığımda harfleri düşlediğim görünümlere dönüştürüyordum. H, oturan bir kişi, B : bir ırmakta oyuğu bir köprünün. Odada bir sini çekmece vardı, birde açınış çiçekler yönteminde yontulu tahtalara. Ama ilgimi çeken, perdelerin arkasında seçilen, iki sopanın ucunda iki yuvarlak toptu.

Oynanması yasaklanmış iki kukla başı yerine kordum onları......"

Cana, yaşama karşın olaylara ana etken olanların sorumluluğunu, olaylara tanık olan, kendi öznel açısından yorumlayan, doğal olarak bir siyasal tutumu olan yayımcılara, sanatçılara, ozanlara yüklemenin bilgisizlik örneği olduğunu olumsuz etkiler oluşturduğunu, bu konuda oldukça yazınla bilgi oluşturulduğundan, tüm kişiler biliyor. Bu tutumlar, en doğal yaşamla kişi özgürlüklerini elde etmiş toplumlarda, derebeyliğine, görkemlerini yitiren toprak ağalarının saldırışlarına, orta-çağa, birde kendine özgü niteliği olan faşizme, acı verilerle silinmiş Alman yayılmacılığına bağlanmaktadır.

Faşist Almanların I. genel savaş başından, II. savaşın bitimine dek, topladığı, sürdüğü, vurduğu, yaktığı ozan, yazıncı, yayımcı sayısı sanıldığından yoğun savaş bitimi verileri ışığında. Bir çok kez tutuklanmış ozan Aragon'un anlatısına, Syn. Sadoul'un deyişine göre, savaş dönemlerinde AUSCHWİTZ, te bulunan aydınların sayısının yüz olduğu biliniyordu. Savaş bitiminde yüz kişinin "Romainville bölüğü" olarak nitelendirilen bir bölük olduğu, toplanmış aydınların sayısının yüzbinleri aştığı anlaşılmıştı.

Ünlü ozanların yanında, 942'lerde toplanarak kurşuna dizilmiş ünlü yayımcıların başında Jean DECOUR'ları, G.POLİTZER'leri, DUDACH'ları, G.Peri leri L.Spaix'leri saymak olanağı var.

Faşistlerle uyuşumcu: "Petain-Vichy" yönetiminin ele vermesiyle, Paris dolaylarında Tours kalesine Aragon'la Elsa Triolet'nin tutuklanmasının hemen ertesinde ünlü yayımcıların çoğunluğu vuruldu.

Syn. Marcel L'Herbier'yle C.Autant-Lara'nın bana anlattıklarına göre, faşistleri onların yandaşı, anlaşımcısı Fransız anamalcılarını en yoğun kızdıran, tedirgin edendeyiş türleri, faşizmin, yayılmacılığın, sömürünün var kıldığı ortamı yansıtan deyişlerden, yayımlardan öte nitelikli, sömürgenlerin alışıla gelmiş, tek düze gelenekçi, tutucu anlatı türlerini yıkan, bağımsız ayaksız, uyaksız yazında tüm kısıtlamaları kaldıran bir yayın türüydü. Yenilikçi yazının içeriklerini A.Breton, Desnos, Eluard, Freud'le birlik olan araştırılarının ertesinde bir bildirgeyle kamuya 1926-1927'lerde iletmişlerdi.

Batıda, faşistlerin, anamalcıların orta-çağ artıklarının özenle uyuşumcuların niteliklerini belirleyen edebiyatsal olay toplumcu ozan Aragon'un "LEYLAKLARLA GÜLER" dizelerinin Jean Paulhan'ın çabasınla, sağcı birgünlük olan Figaro'da yayımlanması olayı oldu. Faşizme karşın direnmeci niteliklerden öte ulusal ve şiirsel nitelikler taşıyan bu dizelerin yayımlanması nedeniyle ülke sevgisinden sözeden sağcı Fransızlar kendi yayınlarını taşladılar, kınadılar.

Aragon faşizmle anamalcılığın taşıdığı karmaşıklığın eğitisinle daha ötede "Riberac eğitisi"nle, "Grevin Müzesi" yapıtlarını oluşturdu.

Aragon'un ilk kez 21 Eylül 940'da yayımlanan, dillerden düşmemiş: "Leylaklarla Gülleri."

L.......

(Leylaklarla Güller.)

Seni gidi çiçeklerin açtığı, tüm değişimlerin dönemi
Bulutsuz geçen mayıs, bıçaklanan haziran
Unutmayacağım hiç, ne leylakları ne gülleri
Nede ilkbaharın eteklerinde sakladıklarını.

Unutmayacağım hiç kara bulutu.
Çığlıklar, birikenler, geçen erlerle güneş
Belçika'nın bağışı sevgiyle dolu tanklar
Bu arı kovanında gerilimli ortamla sokak
Beklenmedik yengi özendiren savaşımı
Öpücüğü kızıla döndüren kan
Ve gözetleme klübelerinde ayakta vurulacaklar.
Leylâklarınla çevrili coşkulu bir toplumun.

Yitmiş yüz yılların öcünü andıran
Hiç unutmayacağım bahçelerini Fransa'nın
Nede suskunluğun gizi kaygısını gecelerin
Gidilen tüm boyunda yolun güller
Yalanlaması çiçeklerin bozgun ortamını
Erleri, korkunun kanatları altında geçen
Motosikletleri çıldırmış, alaycı topları
Acınacak kuşamlarını yalandan gelenlerin

Bilmem neden götürüyor beni hep bilinen alana
bu görüntü kargaşalığı.
Sainte-Marthe'da bir generall karaların
Soyuyor bir norman evini kıyısında ormanın
Tüm nenler suskun, saldırgan dinleniyor gölgede
Bu gece bize Paris'in geri verildiği iletildi.
Ne leylakları, ne gülleri
Nede yitirdiğimiz sevdaları unutacağım.

İlk günün demeti,leylakları Flandres'in
Cansızlığı serin gölgenin kaplayan yüzleri
Ve siz, yenilginin demeti, sevgili güller
Yansıması bir yangının ötede, gülleri Anjou'nun...

"Leylaklarla Güller"in yayımlanışının ertesinde, 22 Haziran 942'de faşistler Aragon'la eşi Triolet'yi yakalayarak 'tutukladılar, yandaşları olan yayımcıları vurdular. Bu dönemlerde Hitler Sovyetler Birliği'ne saldırıyordu.

Kültür Bakanlığı "Tırpan"ın Rumelihisarı'nda oynanmasını engelledi

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın her yıl olduğu gibi bu yıl da Rumelihisarı'nda sergileyeceği oyunlar arasında yer alan "Tırpan"ın sergilenmesi, Kültür Bakanlığı tarafından engellendi.

Şehir Tiyatroları Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu tarafından yapılan basın açıklamasında, her yıl belirli oyunların Rumelihisarı'nda sergilenmesi için Kültür Bakanlığı ile bir protokol imzalandığını, bu yıl için düşünülen "Kanlı Nigar", 'Balaban Ağa" ve "Tırpan" oyunları için başvurulduğunda, Bakanlığın yanıt vermeyi geciktirdiği belirtildi. Tiyatro yetkililerinin konuyla uzun süreilgilenmeleri üzerine Bakanlıkça, "Tırpan" dışındaki iki oyun için protokol imzalanabileceği yanıtının verildiği belirtilen açıklamada, Şehir Tiyatrolarının bu sansürü protesto etmek amacıyla, Hisar'daki tüm oyunlarını durdurduğu vurgulandı.

Fakir Baykurt'un aynı adlı romanından Taner Barlas tarafından oyunlaştırılan ve yönetilen "Tırpan" geçtiğimiz dönem "Avni Dilligil", "İsmet Küntay" ve "Tiyatro 80" tiyatro ödüllerini kazanmıştı.

• Orman Genel Müdürlüğü'nün, her aileden bir kişinin yılda 70 işgücünü çalıştıracağı varsayımla, ormaniçi ve bitişiğinde yaşayan her yüz köylü aileden en fazla yirmisine iş verebilme olanağına sahip olduğu saptanmıştır.

Çağdaş kölelik:

ORMAN İŞÇİLİĞİ

İnceleme: Yücel ÇAĞLAR
Orman Yüksek Mühendisi

"Sınırları içinde devlet ormanı bulunan köy ve kasaba halkından" iseniz, yaşadınız...

Gerçekten de özellikle son 6-7 yıldır genel müdürlüğün bütçe çalışmaları sırasında belirlenen ve bir yönüyle de kesinleşen birim fiyatlar, orman bakanlarının sonradan çıkardıkları emirlerle, her kezinde 'kafadan' ortalama yüzde 25 dolayında arttırılmaktadır. Birim fiyatların gerek genel müdürlükçe yapılan belirleme gerekse bakanlarca bir kalemde yüzde 25 oranında arttırılması sırasında, göz önünde bulundurulması gereken somut göstergeleri aramak boşunadır: "—Geçen yıl ne idi?, Öyleyse bu yıl da şu kadar olsun..." Yaklaşım bu. Böyle olduğu için de, son çözümlemede ormancı teknik elemanla orman işçiliği yapacak köylüler arasında anlaşmazlıklar ve küskünlükler kaçınılmazlaşıyor. Başka bir söyleyişle, orman emekçileri başka bir emekçiyle, ormancı teknik elemanla karşı karşıya bırakılıp, aradan çekiliniyor. Birim fiyatın kesinleştirilmesinde, bölge şefi ormancı teknik elemana tanınan yetkilerse, hiç de fazla değil. Bir noktada, bu eleman da "—İşinize gelirse..." deyip kestirip-atma durumunda kalıyor. Evet, "işinize gelirse..." Ya gelmezse? İşte, bu olası değil: Gelecek üç aşağı beş yukarı ama, gelecek. Kesinkes "gelmemesi" durumundaysa, "—Devletin işi bu", yapılmayacak mı? Aynı işi yapacak başkaları yok mu? Olduğunu, hem de Orman Genel Müdürlüğü'nün bu olanaktan fazlasıyla yararlandığını bir ormancı bilim adamımız şöyle belirtiyor:

"Bugün Orman Genel Müdürlüğü, emek piyasasında monopson (tek alıcı) durumunda olduğu yerlerde düşük ücretler ödemektedir. Hatta pazar satışı hakkı yüzünden kaybettiği monopol rantının bir kısmını vahidi fiyatları düşük tutarak geri almak temayülü görülmektedir."(11)

Gerçekten de, daha önce de belirttiğimiz gibi, Orman Genel Müdürlüğü'nün, her aileden bir kişinin yılda 70 işgünü çalıştırılacağı varsayımıyla, ormaniçi ve bitişiğinde yaşayan her yüz köylü aileden en fazla yirmisine iş verebilme olanağına sahip olduğu saptanmıştır. Başka alanlarda iş bulabilme şansı oldukça az olan bu kitlenin, son çözümlemede, işletmelerden iş sağlayabilen köylülerin birim fiyatların yükseltilmesi doğrultusundaki uğraşılarını, daha açık söyleyelim, işçilik yapacak köylülerin pazarlık güçlerini olumsuz yönde etkilememesi düşünülebilir mi? Araştırma sonuçları düşünülemeyeceğini göstermektedir. Başka bir ormancı bilim adamının konuya ilişkin saptamaları şöyle:

"Her ne kadar 1475 sayılı İş Kanunu'nun geçici 4. maddesi uyarınca, tarım ve orman işçilerinin asgari ücretleri saptanmış ve böylece asgari ücretlerin altında bir ödeme yapılması önlenmişse de, yine orman işçilerinin ücretleri, endüstri, ticaret, inşaat vb. sektörlerde çalışan işçiler bir yana tarım işçilerinden bile daha düşük ücret almaktadır. Örneğin, Balıkesir Orman Baş Müdürlüğü'nde 1975 yılına göre orman işçilerine ortalama 40-60 lira ücret verildiği halde, pamuk, teyzin ve çeltik işlerinde çalışan işçilere 100-200 lira ücret ödendiği saptanmıştır." (12)

Bu saptamanın "vahidi fiyatla" çalıştırılan işçiler yönünden gerçeklenmesi amacıyla yaptığımız hesaplama sonunda, bu işçilerin günlük gelirinin, gerçekten de, Türkiye ücretler ortalamasının çok altında olduğunu saptadık. Aşağıdaki çizelgede, çeşitli yıllarda, kesme ve taşıma işçilerinin bir günlük geliriyle, aynı yıllara ilişkin Türkiye ücretler ortalamaları görülmektedir:

Yıllar	Orman işçilerinde günlük gelir Cari	Gerçek	Türkiye günlük ücretler ortalaması Cari	Gerçek
1970	26.61	26.61	35.32	35.32
1971	29.55	24.08	39.32	33.04
1972	34.29	25.00	42.88	31.23
1973	42.37	27.01	51.71	33.02
1974	56.37	29.00	68.30	35.21
1975	58.02	24.06	85.60	36.41
1976	90.06	32.06	115.30	41.76
1977	130.29	30.82	135.05	38.82

a- Aynı yıllara ilişkin kesme-tomruklama birim fiyatlarının üç katı alınarak hesaplanmıştır.

b- Uluç Gürkan, "1977 Yılında Reel İşçi Ücretleri Son Beş Yıllık Dönemde İlk Kez Düşüş Gösterdi", 11 Nisan 1978 tarihli Cumhuriyet Gazetesi.

Çizelgede, orman işçilerinin sağladığı günlük gelirler, bir işçinin, günde üç metrekipe eşdeğerde ağacı kesip tomrukladığı varsayımıyla hesaplanmıştır. Hesaplanmada, işçilik yapan köylülerin, çalışmaları sırasında kullandıkları kendi iş araç ve gereçlerinin yıllık yıpranma payı ile yakıt vb. giderleri göz önünde bulundurulmamıştır. Yani, orman işçilerinin günlük gelirlerine ilişkin sütunlardaki miktarlar, çalışmalar sırasında kullanılan iş araç ve gereçlerinin çeşitli giderlerini de içerdiğinden net değildir. Görüldüğü gibi, orman işçiliği yapan köylüler, orman bölge şefleriyle ne denli kıyasıya "pazarlık" yaparsa yapsın, günlük gelirini hiç bir zaman, Türkiye günlük ortalama ücretler düzeyine çıkaramamaktadır.

"SINIRLARI İÇİNDE DEVLET ORMANI BULUNAN KÖY ve KASABA HALKINDAN İSENİZ YAŞADINIZ".

Sonradan yapılan değişikliklerle, "kuşa döndürülen" 1961 Anayasası'nın, hiç raftan indirilmeyen' yaptırımlarından biri de "Eşitlik" ile ilgili onikinci madesi. Ne diyordu bu madde:

"...Herkes dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç din ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir. Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz."

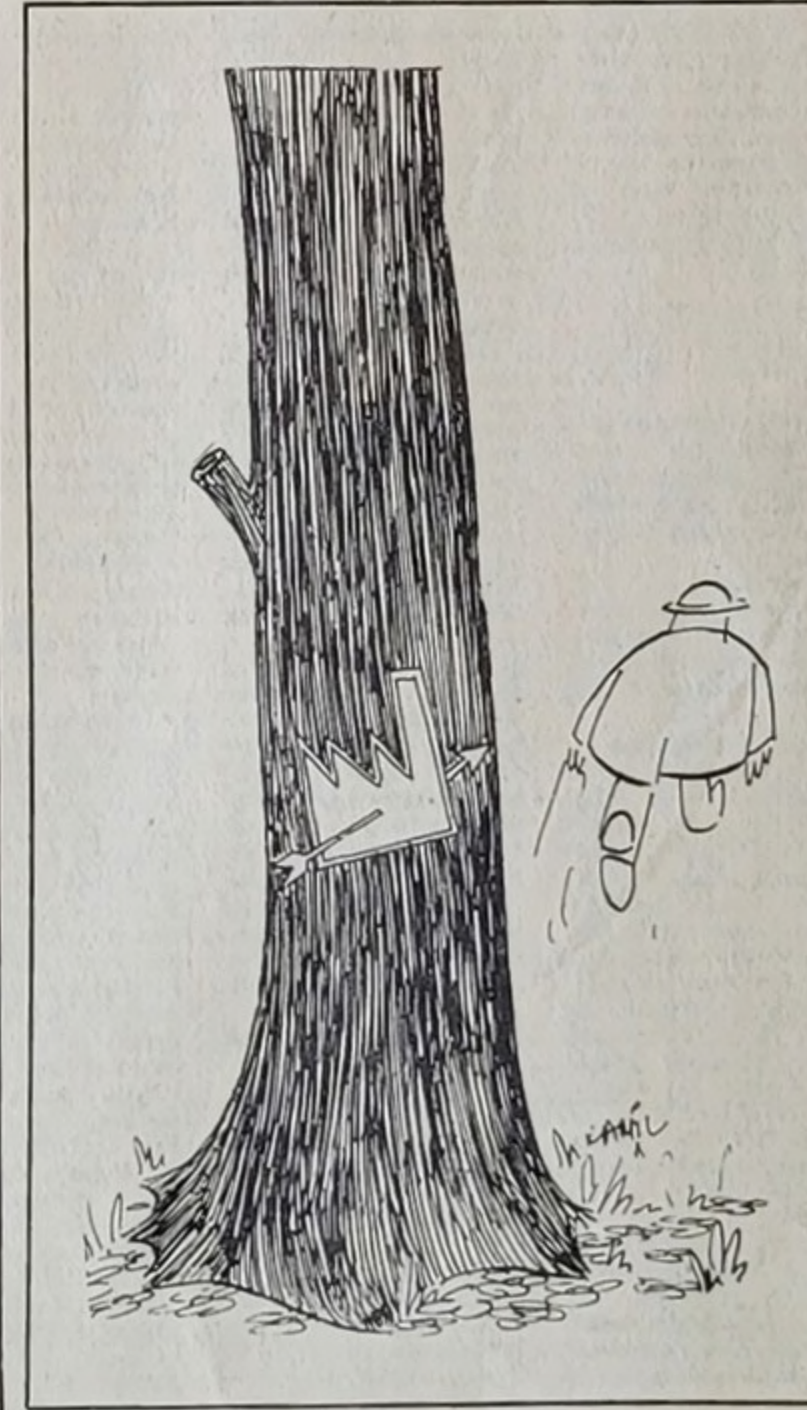
Sınıflı toplumlarda, bu yaptırımın ne anlama geleceği ya da gerçekliğini tartışmayacağız bile. Ancak, ya çıkarılan yasayla, yürürlükteki eşitsizlik pekiştirilecek biçimde bir zümre yararına ayrıcalık uygulaması gündeme getiriliyorsa ne olacaktır? İşte, 6831 sayılı "Orman" Yasasının "eşitsizlik" ya da "bir zümre yararına ayrıcalıklı" uygulamalara yasal temel kazandıran maddelerinden orman işçiliği yapan köylülere ilişkin olanı:

"Madde 34: Sınırları içinde devlet ormanı bulunan köy ve kasaba halkının veya o bölgedeki orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin, tahsisli olsun olmasın, vahidi fiyat usulü ile A) Kesip, istif yerlerine taşıdıkları kerestelik tomrukların on metreküpü geçmemek üzere yüzde 25-ine rastlayan kesme ve taşıma istihkak tutarları yüzde 30 fazlasıyla,

b) Kesip, satış istif yerine taşıdıkları kerestelik tomrukların on metreküpü geçmemek üzere yüzde 25'ine rastlayan kadarı için, ilgili orman işletmesinin satış istif yerlerinin kerestelik tomruklara ait bir yıl önceki genel ortalama maliyet bedeliyle yine bir yıl önceki arttırmalı satışlar genel ortalaması arasındaki fark, orman idaresince yılı hesabından nakten, istihkak sahiplerine ödenir.

C)Ayrıca, vahidi fiyat usulü ile kesip satış istif yerlerine taşıdıkları odun ve kömür ile ziraat alet ve araba imalinde ve çeşitli el sanatlarında ve meyve, sebze ambalajcılığında kullanılabilen sanayi odunlarının yüzde yüzüne kadarı, idarece tayin edilecek müddet içinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedelleriyle, arttırmasız olarak verilir.(...)"

YARIN: TÜRKİYE'DE DEVLET ORMANCILIĞINA GEÇİŞLE "ORMAN KÖYLÜSÜ" "SORUNU" VARDIR.

11)Abdülkadir Kalıpsız: "Orman Fiyatının Teşekkülü", İ.Ü.Orman Fakültesi Dergisi, Sayfa: 108, Seri A: Sayı: 1, İstanbul-1966

12) Metin Özdönmez a.g.e.-sayfa 46

Törene yüzbine yakın kişi katıldı

HABER MERKEZİ

Faşistlerce katledilen Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler dün yüzbini aşkın kişinin katıldığı bir yürüyüşün ardından yapılan törenle toprağa verildi. Türkler'in önceki gün DİSK Genel Merkezi'ne getirilen naaşı dün saat 12.30'da İstanbul'un ve Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelen onbinlerce kişinin toplandığı Aksaray'daki Muratpaşa Camii'ne getirildi. Burada kılınan cenaze namazından sonra, Türkler için Topkapı Çamlık mezarlığına kadar bir yürüyüş yapıldı.Daha sonra mezarlığa getirilen Türkler'in naaşı başında DİSK Genel Başkanı bir konuşma yaptı.

Baştürk, konuşmasında şunları söyledi: "Türkler'i mücadelemizde yaşatacağız demek, fabrikaları, işyerlerini mahalleleri faşizme karşı birer kale haline getireceğiz demektir. Gündemimizin tek maddesi, faşizme karşı savaşmaktır".

Türkler için dün saat 13.30'da bütün yurtta işyerlerinde saygı duruşu yapılırken, İstanbul'da düzenlenen tören büyük bir anti-faşist kitle gösterisine dönüştü.

Onbinlerce işçi törene katılmak için dün işbaşı yapmadı. Sabahın erken saatlerinden itibaren kentin çeşitli fabrika bölgelerinden Aksaray'a büyük bir işçi akını oldu. Ayrıca, mühendisler, teknik elemanlar, sağlık emekçileri, öğretim üyeleri, öğretmenler, memurlar, sanatçılar, gençler ve halkın diğer kesimleri de Muratpaşa Camii çevresinde toplandı.

Çok sayıda CHP'li parlamenter'in katıldığı törende, yurtdışından gelen birçok uluslararası işçi örgütü temsilcisi de hazır bulundu. Demokratik kitle örgütleri ve siyasi parti yöneticileri ile Türk-İş'e bağlı birçok sendikanın yönetici ve işçilerinin yer aldığı törene yüzlerce çelenk gönderildi.

Cenaze töreni nedeniyle İstanbul'da köprülerin ve önemli kavşakların girişleri güvenlik kuvvetlerince tutulurken, helikopterler de kent üzerinde havadan denetim uçuşu yaptılar. Olağanüstü güvenlik önlemleri sırasında, törene katılmak üzere gelenlerin üstleri çok sıkı bir biçimde arandı. Aramalar sırasında herhangi bir suç unsuru bulunamadı.

MERTER'DE SAYGI DURUŞU DÜN DE SÜRDÜ

Kemal Türkler'in DİSK Genel Merkezi'ne önceki gün sabah konulan katafalkının önünden işçilerin, parlamenterlerin, sendikacıların, demokratik örgüt temsilcilerinin, çeşitli il ve ilçelerin belediye başkanlarının ve yabancı işçi kuruluşlarının temsilcilerinin geçerek saygı duruşunda bulunmaları dün öğlene kadar devam etti. Katafalkın yanında imzaya açılan özel deftere Türkler'in öldürülmesini kınayan ve faşizme karşı mücadelenin önemini vurgulayan sözler yazıldı. Özel defteri imzalayanlardan bazıları şunlar:

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Genel Sekreter Yardımcılarından Altan Öymen, CHP'li parlamenterlerden Kemal Anadol,SüleymanGenç, Sevil Korum, Gündüz Onat, M.Ali Pestilci, Cengiz Şenses, Necati Cebe, Hasan Zengin Ferhat Aslantaş, Ertoz V.Suiçmez, İ.Hakkı Öztorun, Neccar Türkcan, Erol Saraçoğlu, Altan Tuna, Ertuğrul Günay, Deniz Baykal, Yılmaz Alpaslan, Hikmet Çetin, Sabri Tığlı, Semih Eryıldız, Teoman Köprülüler, Tabii Senatör Suphi Karaman, Çalışma eski bakanlarından Bahir Ersoy, Vatan Partisi Genel Sekreteri Feridun Şakar, SDP'den Genel Başkan Cenan Bıçakçı, M.Ali Aybar, Süleyman Ceybelik, TBP'yi temsilen Ali Haydar Veziroğlu, Türk-İş'den Genel Başkan İbrahim Denizcier ve Yürütme Kurulu Üyeleri Tüm-Der Genel Başkanı Nizamettin Barış, yabancı temsilcilerden DSF Genel Sekreteri, CGT temsilcileri, Sovyetler Birliği Başkonsolosu, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil.

İSTANBUL'DA YOĞUN ARAMALAR

Öte yandan İstanbul'un önemli kavşak noktaları güvenlik kuvvetleri tarafından tutuldu. Güvenliği sağlamak için İstanbul'a şehir dışından da çok sayıda takviye güvenlik görevlisi getirildi Cenaze nedeniyle bazı yolların trafiğe kapatılması üzerine yollarda sıkışmalar meydana geldi. Anadolu'dan gelen otobüsler ve minibüsler de Boğaziçi köprüsü girişinde sıkı aramalardan geçirildi. Belediye otobüsleri ve vapur iskelelerinde güvenlik kuvvetleri tarafından yapılan aramalar gün boyu sürdürüldü. Haliç üzerindeki köprülerin başlarında yer yer tankların çok sayıda askeri aracın, tel örgülerin hazır bulunduğu dikkati çekti

CENAZE AKSARAY'A GÖTÜRÜLÜYOR

Merter'deki tören saat 12.30'da sona erdi. Türkler'in cenazesi bir arabaya konularak beraberinde ailesini,DİSK yöneticilerini taşıyan arabalarla Aksaray'a doğru yola çıkarıldı. Cenazenin yola çıkmasıyla birlikte kalabalık bir işçi grubu da Türkler'in naaşını taşıyan arabanın ardından Topkapı'ya doğru yürüyüşe geçti. Londra asfaltı boyunca yürüyen işçilere çevre fabrikalardan iş bırakarak katılan başka işçiler de oldu. Daha sonra cenazeyle birlikte Topkapı surlarına ulaşan işçiler binlerce kişilik bir topluluk oluşturdular.

Türkler'in cenazesi Merter'den Aksaray'a doğru yola çıkarıldığı sıralarda, sabahın erken saatlerinden itibaren İstanbul'un değişik bölgelerinden yola çıkan işçiler ve diğer emekçiler Aksaray alanını tümüyle dolduran bir topluluk oluşturdular. Bu arada Vatan Caddesine açılan sokaklardan Muratpaşa Camii'ne doğru gelen gruplar da Vatan caddesi boyunca uzun bir kortej halinde sıralandılar. Trakya yönünden otobüslerle gelen işçiler ise, Topkapı'daki Trakya Otogarı çevresinde toplandılar.

Muratpaşa Camii çevresinde toplanan sendika, demokratik örgüt üyeleri kendi örgütlerinin isimlerini taşıyan flama ve pankartlarını açarak cenazenin camiden çıkarılmasını beklediler.

YÜRÜYÜŞ BAŞLIYOR

Cenaze namazının kılınmasından sonra, Türkler'in naaşı Camii'den çıkarılarak yürüyüş kortejinin başına götürüldü. Aynı anda yumruklarını havaya kaldıran yüzbini aşkın kişiden "Kahrolsun faşizm" sesleri yükseldi Cenaze'nin kortejin önüne götürülüşü sırasında "Faşist Katillerden Hesap Soralım, Türkler'in Hesabı Sorulacak, Katil Türkeş, Faşist Yuvalararı Dağıtacağız, Katil İktidar ve Faşizme Karşı Omuz Omuza" şeklinde sloganlar söylendi.

Yürüyüşe saat 15.00 sıralarında başlandı. Türkler'in naaşını taşıyan cenaze arabasının önünde sayıları yüz civarında kırmızı gömlekli bir işçi grubu, yüzlerce çelenk, arabanın ardında ise Türkler'in ve daha önce faşistler tarafından katledilen Cevit Orhan Tütengil,Abdi İpekçi, Ümit Doğanay, muhabirimiz Recai Ünal ve diğer birçok ilerici, demokrat, devrimcinin yakınlarının oluşturduğu bir grup yürüdü. Bunların ardında CHP'li parlamenterler, DİSK yöneticileri, yabancı temsilciler yer aldı. Türkler'in büyük boy resminin arkasında ise DİSK'e bağlı sendikalara üye işçiler yürüdüler. Kortejin bundan sonraki bölümünde de Türk-İş'e üye işçiler, çeşitli demokratik kitle örgütü üyeleri yer aldılar. Aksaray'dan Topkapı Çamlık mezarlığı'na doğru yürüyen korteje Vatan caddesinde biriken halk da dayanışma gösterisinde bulundu. Kortej Topkapı'ya ilerlerken, "Kemal Türkler Ölmez, Faşizme karşı Genel Direniş, Faşizme Karşı Direniş Komiteleri, Yaşasın Çorum Direnişimiz, Faşizme Geçit Yok, İşçiler Elele Genel Greve" şeklinde sloganlar söylendi. Vatan caddesi boyunca Topkapı yönünde hareket eden kortej saat 16.00 sıralarında, daha önce Topkapı surları çevresindebirikmiş olan işçilerle birleşerek Çamlık mezarlığına ulaştı. Mezarlığa ulaşıldığı anda, kortejin diğer ucu Aksaray'da bulunuyordu.

Mezarlık ve çevresinde toplanan büyük kalabalık daha sonra Türkler için saygı duruşunda bulundu. Bu arada Türkler'in cenazesi toprağa verildi. Türkler'in mezarı başında DİSK Genel Başkanı bir konuşma yaptı. Baştürk'ün konuşmasının tamamlanmasından sonra anti-faşist bir gösteriye dönüşen cenaze törenine katılanlar olaysız bir biçimde çeşitli yönlere doğru dağıldılar.

ABDULLAH BAŞTÜRK'ÜN KONUŞMASI

Baştürk, Kemal Türkler'in mezarı başında yaptığı konuşmada Türkler'in demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin benimsenmesi için yoğun kavga verdiğini belirterek, "DİSK'in faşizme karşı, emperyalizme karşı şövenizme karşı mücadele bayrağı en yükseklerde dalgalanırken, mücadele ateşiyle yanan yüreği en önde çarptı. 15-16 Haziranların, DGM'lerin, 1 Mayısların başında o vardı."

Baştürk, Türkler'in bu savaşta yitirilen ne ilk ne de son şehit olduğunu ifade ederek şöyle devam etti: "Bizi birer birer öldürerek yenemeyeceklerdir. İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın coşkun akan seli faşistleri mutlaka akıttıkları kanlarda boğacaktır. Bugün burada mücadele arkadaşımız Kemal Türkler'e verebileceğimizi bir tek söz vardır: Faşizme karşı birlikte mücadele vermek. Onu yaşatacak olan tek şey de budur."

Baştürk, Kemal Türkler'i mücadelede yaşatmanın anlamının, fabrikaları işyerlerini, mahalleleri faşizme karşı birer kale haline getirmek olduğunu söyleyerek sözlerini şöyle tamamladı: "Gündemimizin tek maddesi faşizme karşı savaşmaktır, DİSK'in kararlı ve faşizme karşı tüm örgütlere çağrısı budur. Ve bu mücadele faşizmi yok edinceye kadar sürecektir. Anını mücadelemizle yaşatacağız.

YAYINCILARIN ORTAK AÇIKLAMASI

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in öldürülmesiyle ilgili olarak yayıncılar ortak açıklama yaptı. "Kemal Türkler, işbirlikçi tekelci burjuvazinin kuklaları faşist katiller tarafından öldürüldü. Bugün Kemal Türkler'e tetiği çeken ellerle dün bilim adamlarına, gazetecilere, işçilere ve emekçi halkımıza tetiği çeken eller aynı ellerdir" denilen ortak açıklama şöyle devam etti:

"Demirel iktidarının demokrasi ve halk düşmanı politikası, başını işçi sınıfının çektiği en geniş demokrasi güçlerini susturararak, yarı-askersel zorbalık rejimini yerleştirmeyi ve en son çare olarak da faşist bir diktatörlüğü getirmeyi amaçlıyor. Bu gidişe dur diyecek olan işçi sınıfımız ve etrafından kenetlenen tüm demokrasi güçlerinin, demokratların, yurtseverlerin, anti-faşistlerin, tüm aydınların birlikteliğidir."

Ortak açıklamada imzaları bulunan İstanbul'daki yayıncılar ise şunlar: ABeCe, Ararat, Bilim, Cemmay, Çark-Başak, Direniş, Dönem, Edebiyat Cephesi, Evren, Ge-Da, Gençlik, Gerçek, Gözlem, Güncel, Güneş Günümüzde Kitaplar, Habora, Haziran, İlke, Kadın Dayanışma, Kadınların Sesi Gazetesi, Konuk Koza, Köylü Birliği, May, Oda, Ortam, Öğretmenin Birliği, Öncü Kitabevi, Özgürlük Yolu, Payel, Sanat Emeği, Say, Tan-Da, Temel Dağıtım, Vardiya, Ürün, ile Yurt ve Dünya.

CHP İSTANBUL İL İŞÇİ KOMİTESİ

CHP İstanbul İl İşçi Komitesi Kemal Türkler'in öldürülmesini bir bildiri yayınlayarak kınadı.

Bildiride, "Kemal Türkler'e ve halkımızın alın terine kurşun sıkanların arkasındaki faşizmin eli kanlı beyinleri şunu iyi bilsinlerki halk ve halk önderleri öldürülemezler. Bu nedenle Kemal Türkler ölmedi. Kemal Türkler, halkımızın yüreğinde bir yiğit savaşçı olarak ebediyen yaşayacaktır" denildi.

KARS BELEDİYESİ'NDEKİ PROTESTO

Türkiye Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in faşistlerce katledilmesi Kars Belediyesi işçileri tarafından da protesto edildi. Dün sabah iki saat süreyle iş bırakma eylemine giden işçiler bir dakikalık saygı duruşunda bulundular. Saygı duruşundan sonra yapılan çeşitli konuşmalarda Kemal Türkler'in sendikacılığı ve mücadelesi anlatıldı. Eylemden sonra Kars Belediyesini basan polisler Genel-İş Şube Başkanı Ercan Soykan ile Sekreter Kurban Ülge ve Yönetim Kurulu Üyelerinden Sadık Polat, Nurettin Rençber'i gözaltına aldılar.

Toplantının Sıkıyönetim Komutanlığından izin alınarak yapılmasına rağmen Emniyetin Belediye'yi basması ve sendika yöneticilerini gözaltına alması,işçiler ve çeşitli kuruluşlarca tepkiyle karşılandı. CHP İl Gençlik Kolu ile TSİP Gençlik Kolu Başkanı yaptıkları ortak açıklamada sendikacıların derhal serbest bırakılmasını istediler.

Polislerin müdahalesi sırasında belediyede bulunan Cumhuriyet Gazetesi Muhabiri de polisler tarafından tehdit edilerek aranıdı ve üzerindeki notlar kontrol edildi.

ESKİŞEHİR'DE GÖSTERİ

Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in önceki gün öldürülmesini protesto için Eskişehir'de bildiriler dağıtıldı. DİSK'e bağlı işyerlerinde ve bazı kahvehanelerde saygı duruşunda bulunuldu ve gösteriler düzenlendi.

Alınan bilgiye göre Türkler'in cenazesinin İstanbul'da kaldırılması sırasında, Eskişehir'de DİSK'e bağlı işyerlerinde ve bazı kahvehanelerde 1 dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

Cuma Pazarı'nda da Türkler'in öldürülmesini protesto eden bir gösteri düzenlendi. Gösteride Türkler'in öldürülmesini kınayan ve faşizmi lanetleyen sloganlar atıldı.

Eskişehir Lokomotif ve Motor Sanayi önünde ise, saat 17.30 sıralarında Türkler'in öldürülmesini kınayan, TİP ve TSİP imzalı bildiriler dağıtıldı. Bildiri dağıtanlardan 8 kişi güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındılar.

Cengiz Şenses

(Baştarafı 1. Sayfada)

Konuyla ilgili olarak THA muhabirine bir demeç veren Şenses, faşist güçlerin özellikle hükümet desteğini de alarak devrimci ve demokrat kişi ve kuruluşlara karşı adeta bir savaş açtığını belirtti ve özetle şunları söyledi:

"Faşist terörün tırmanarak, Çorum'da yeni Kahramanmaraşlar denemesine girmesi, cenaze törenlerine katılan parlamenterlere silahla saldırması, CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nu öldürerek onun kişiliğinde parlamenter demokratik rejime meydan okuması ve son olarak Türkiye işçi sınıfının önde gelen liderlerinden Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'i öldürecek düzeye gelmesi, devrimci güçlerin saflarını sıklaştırarak mücadele vermesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bugünkü ortamda parlamentoda demokratik rejimin tek savunucusu durumda kalan CHP'ye güç vermek rejime inanan her parlamenterin görevi olmalıdır."

Cengiz Şenses, 1977 seçimlerinde CHP'den Ankara Milletvekili olarak parlamentoya girmiş ve 1979 yılı sonlarında alınan bir grup kararına ters davrandığı için partiden ihraç edilmişti.

KÖY—KOOP'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)

netiminde kalacak.

KÖY—KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan konuya ilişkin yaptığı açıklamada Ankara Asliye 1. Ticaret Mahkemesi'nin 11.7.1979 tarihli ve 9.3.1980 günlü Olağanüstü Genel Kurulu'nun yok sayılmasının tesbitine ilişkin kararın temyiz edildiğini belirtti. Açıklamasında tesbit kararlarının icrasının olanaksız olduğunu kaydeden Tarhan şöyle dedi:

"Ayrıca tüzel kişilikle ilgili kararlar kesinleşmedikçe icra olunamazlar (Hukuk 443/4).Kaldı ki, tespit davacıları olan Cemal Temelli ve Hürrem Şahinkaya kararı Ankara 2. İcra Memurluğu'nun 1980/4600 sayılı dosyası ile icraya koymuşlarsa da karar temyiz edilmiş olduğundan başvurumuz üzerine Ankara İcra Hakimliği ve 2. İcra Memurluğu kararın temyiz edilmesini gözönüne alarak, Yargıtay'dan "Tehiri İcra Kararı' getirmemiz için bir ay süre ile kararın infazını durdurmuştur. Yönetimimiz işbaşındadır."

Çorum'danİzmir'e

(Baştarafı 1.Sayfada)

Ülkü Yolu Derneği binalarında misafir edildiğini öne süren CHP İl Örgütü yöneticileri, bu militanların daha sonra kentin çeşitli semtlerindeki evlere dağıtıldıklarını, Ülkü Yolu Derneği binaları ışıklarının sabaha kadar yandığını ve kalabalık grupların binalara girip çıktığını bildirdiler.

Bu arada Çorum'daki olaylardan sonra bazı yurttaşların da bu ili terkederek İzmir'e yerleştirildikleri iddia edildi. Türkiye'nin önde gelen salyangoz ihracatçılarından ve Çorum'da bir fabrikanın sahibi olan Oğuz Esen, olaylardan sonra Çorum'daki fabrikasındaki tüm işçileri işe yerleştirmekte güçlük çektiğini bildirdi.

DYF—İŞ Genel Başkanı Şerafettin Akova:

"Başbakanı verdiği sözü tutmaya, Türk-İş'i sorunları çözmeye davet ediyoruz"

ANKARA (DEMOKRAT)

DYF—İŞ Genel Başkanı Şerafettin Akova, Başbakan Süleyman Demirel ile TÜRK—İŞ Yönetim Kurulu arasında 29 Mayıs'ta gerçekleşen görüşmeler de Başbakan'ın Haziran'dan itibaren işçi kıdem tazminatlarının ödeneceğini söylediğini, aradan 50 gün geçmesine rağmen hiçbir ödeme yapılmadığını belirterek, "Başbakanı verdiği sözü tutmaya, TÜRK—İŞ'i sorunları çözmeye davet ediyoruz" dedi.

DYF—İş Genel Başkanı Şerafettin Akova dün yaptığı yazılı açıklamada 1980 tarihinde mutlaka ödenmesi gereken yasal hakkın, ödenmemesi yüzünden işçilerin enflasyon nedeni ile mağdur olduklarını ifade ederek şöyle ddevam etti; "Çeşitli kuruluşlarda olduğu gibi, TCDD'de de Ocak 1980 ayı içinde emekliye ayrılan işçilerin toplam 1 milyar 650 milyon lira tutarında kıdem tazminatlarının bugüne kadar ödenmemesiyle bu miktar belirtilen dönemdeki, enflasyon sonucu ve paranın satınalma gücündeki düşüş nedeniyle 924 milyon lira düzeyine ulaşmıştır."

Akova, açıklamasının sonunda, "Tüm konularda olduğu gibi, bu konuda da sayın Başbakanımızı verdiği sözü tutmaya, Türk—İş'i sorunları çözmeye davet ediyoruz" dedi.

MSP erken seçim için 7 bakanlığın tarafsız olmasını istiyor

ANKARA(ANKA)

MSP'nin erken seçim için öngördüğü şartlar belli oldu. MSP Grup Başkanvekili Hasan Aksay, dün ANKA Ajansı'na yaptığı açıklamada, "Seçim güvenliği için en az 7 bakanlığın tarafsızlaştırılmasını istiyoruz. Önce bu şartlarla seçim güvenliği sağlanır, sonra seçime gidilir" dedi.

Hasan Aksay, MSP Genel İdare Kurulu'nun bugün yapacağı toplantıda erken seçim ve seçim güvencesi konularının ele alınacağını ve hangi bakanların değiştirilmesi gerektiğinin karara bağlanacağını bildirdi.

MSP Grup Başkanvekili Aksay, şunları söyledi:

"Benim düşünceme göre hem anarşiye hem de partizan baskılara karşı seçim emniyeti mutlaka sağlanmalıdır. Bunlar için birinci derecede bazı bakanların tarafsız davranabilecek kişilerden olması gerekmektedir. Seçime giderken Anayasa gereği değişmesi gereken bakanlara ilaveten bazı bakanların daha değiştirilmesi gerekir.

Genel İdare Kurulu'nda yapılacak somut tespitler den sonra seçime gitmek için AP'nin bu şartları kabul etmesini isteyeceğiz. Seçim emniyeti asgari mana da da olsa temin edilmeden bugünkü şartlarda seçime gidilemez."

HANGİ BAKANLIKLAR

MSP'nin bir erken seçim halinde, değişiklik yapılmasını istediği. bakanlıklar Anayasa'nın öngördüğü İçişleri, Adalet ve Ulaştırma ile Milli Eğitim, Köyişleri ve Kooperatifler, Orman ve Bayındırlık Bakanlıklarıdır.

TPAO yabancı ve yerli şirketlerle birlikte petrol arayacak

ANKARA(ANKA)

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) yerli ve yabancı petrol arama şirketleri ile üçlü ortaklıklar oluşturarak petrol arama çalışmaları yapacağı bildirildi.

TPAO yetkililerinden edinilen bilgilere göre, Demirel hükümetinin yerli ve yabancı özel sermayeye petrol arama yatırımı yapma olanağının tanınmasından sonra, kuruluş çalışmalarını tamamlayan ve ülkenin çeşitli bölgelerinde petrol arama ruhsatnamelerini alan özel şirketler, yabancı kuruluşlarla ikili anlaşmalara giderken, TPAO'da, gerek yerli, gerek yabancı şirketlerle işbirliğine gitmeye çalışıyor.

TPAO yetkilileri, uluslararası düzeyde isim yapmış büyük petrol arama şirketlerinin halen TPAO'ya işbirliği için teklif getirmiş durumda olduklarını bildiriyorlar.

Bu şirketlerin üst düzey yetkilileriyle yapılan görüşmelerin "olumlu sonuçlandığını" belirten yetkililer, şirketlerin, Türkiye'ye teknik eleman göndererek, yapılacak işbirliği anlaşmalarının detaylarını saptamayı kararlaştırdığını ifade ettiler.

TPAO'nun işbirliği yapacağı yabancı petrol arama şirketleri arasında Fransız TOPAL, Alman DENİMEX, ve ABD'li firmalar Occidental Peiroleum, Texas Union ve Phillips de bulunuyor.

Hem anlaştılar, hem anlaşamadılar

ANKARA(DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in Başbakan Demirel, CHP Genel Başkanı Ecevit ile birlikte yaptığı toplantının sonuçları açıklandı. AP lideri ve Başbakan Demirel bazı yasa tasarılarının çıkması konusunda Ecevit ile birlikte hareket edeceklerini söylerken,Ecevit Demirel'in çeşitli uzlaşma önerilerini reddettiğini söyledi.

ÇAĞLAYANGİL'İN AÇIKLAMALARI

Cumhurbaşkanı Vekili Çağlayangil görüşmeler konusunda yaptığı açıklamada,buluşmaların süreceğini belirtti ve "5 yasa tasarısının öncelikle görüşülmesi konusunda anlaşmaya varıldığını" söyledi. Çağlayangil, ülkenin içined bulunduğu sorunların gözden geçirildiğini bildirerek, "Meşhut suçların muhakeme usulü kanununda değişiklik yapılmasını öngören yasa tasarısı, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin yasa tasarısı, Askeri Ceza Kanununun değiştirilmesine dair yasa tasarısı, Ceza Mahkemeleri Usulü Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı, Nakti Tazminat ve aylık bağlanması hakkındaki kanun tasarısının çıkarılması konusunda görüş birliğine varıldığını" söyledi.

DEMİREL: "MÜŞTEREK GAYRET SARFEDECEĞİZ"

Başbakan Süleyman Demirel dün Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil ile haftalık olağan toplantısını yaptıktan sonra, gazetecilere önceki akşam CHP Genel Başkanı ile yaptıkları görüşmenin sonuçlarını anlattı.

"Özellikle anarşi, terör, yıkıcılık , ve bölücülüğün tesirsiz hale getirilmesi üzerinde durduklarını" kaydeden Başbakan Demirel, "Devletin caydırıcılık gücünün tesis edilmesi gerektiği" konusuna işaret etti.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ile özel bir gündem tertip edip, meclisin gündeminde bulunan Sıkıyönetim Komutanlarının görev ve yetkilerini yeniden düzenleyen, komutanların yetkilerini artıran yasa ile, TCK'nun bazı maddelerini değiştiren yasa ile toplumsal olaylarda yaşamını yitiren güvenlik kuvvetleri mensuplarına verilecek tazminatla ilgili yasa tasarılarının kanunlaştırılması konusunda müşterek gayret sarfedeceklerini ifade eden Başbakan şöyle konuştu:

"Kan dökülecek, kan dökülmesini önlemek için canla başla çalışan silahlı kuvvetler yasa ihtiyacı içinde olduklarını beyan edecekler, bunun karşısında eliniz kolunuz bağlı duramazsınız. Kan dökülmesini kimse istemez. Kimse istemez deyip, burada kalmak mümkün değildir. İstemeyenin bunun icabına uyması gerekir''

Böyle bir kararın gerçekleşeceğini umduğunu kaydeden Başbakan, böylelikle "Parlamentonun itibarının artacağını, Türkiye'yi rahatsız eden eşkiya çetelerine, azimkar mücadele veren devletin silahlı kuvvetlerinin azimle görevlerine devam edeceklerini, bundan demokrasinin de güç kazanacağını" söyledi.

Demirel, CHP Genel Başkanının onarım hükümeti konusuna yine değinip değinmediğini soran bir gazeteciye, "onarım hükümeti fikrini sayın Ecevit söylemiştir. Bize göre günün meselesi, bu değildir. Evvela parlamento bu yasaları çıkartmalıdır. Hangi hükümet gelse bu yasalara ihtiyac vardır".

DGM ve Olağanüstü Hal Yasaları konusunda bir soruya karşılık Süleyman Demirel, "Bu meselenin biraz daha konuşulmaya ihtiyacı var. Bu konuda bir mutabakat henüz sağlanmış değildir.'' dedi.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Cumhurbaşkanı vekili Çağlayangil'in başkanlığında önceki gece Çankaya köşkünde yapılan toplantıya ilişkin bilgi vermek amacıyla parti genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında çeşitli uzlaşma önerilerinin Demirel tarafından reddedildiğini açıkladı ve "Türkiye' de demokrasi adını ve şeklini korumakla birlikte işlerliğini ve gerçekliğini büyük ölçüde yitirmiştir.'' dedi.

Türkiye'nin bir iç savaş durumuna geldiğini hatırlatan Ecevit, bu durumda iki büyük partinin işbirliği yapmasının zorunlu olduğunu ve bundan kaçanların tarih önünde sorumlu duruma düşeceklerin belirtti.

Görüşmede Cumhurbaşkanı seçimi konusunun ele alındığını bildiren ve bunun büyük sakınca olduğunu ifade eden Ecevit,"bugün anarşinin ve terörün en büyük nedenlerinden biri devletin başsız olmasıdır'' dedi

Ecevit özetle şöyle konuştu.

"Bunalımdan çıkış için alınacak önlemler demokrasi kurulalları içinde olmalıdır. Demokrasiyi kurtaralım derken demokrasiye ters düşen kararlar alınmamalıdır. Bugün için AP azınlık hükümetinin bizce üç önemli çelişkisi vardır. Bunlardan birincisi AP CHP'nin desteğini reddederek kurulmuş bir hükümet olmasına karşın şimdi yasalar konusunu CHP'nin desteğini aramaktadır. İkincisi. AP azınlık hükümeti bir yandan CHP'yi anarşi ve terörün kaynağı, fitne ve fesatın kaynağı olarak göstermekte ama öte yandan anarşi ve terörün ancak CHP'nin yardımıyla önlenebileceğini söylemekte ve yardım istemektedir. Üçüncü çelişki ise, AP azınlık hükümeti olağanüstü durumun varlığını kabul etmekte ancak bu durumun gerektirdiği hükümetin kurulmasına yanaşmamaktadır".

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit hükümetin çıkartılmasını istediği yasaların iki bölüme ayrıldığını bildirerek şöyle devam etti. "Bunlardan birinci bölümü demokrasi kurallarıyla bağdaşabilir yasa tasarılarıdır, ki bunların bir kısmı hükümetimiz döneminde hazırlanmış ve parlamentoya sunulmuştur.Bunlar sıkıyönetimin yetkilerini belirleyen yasa, nakti tazminat yasası ve ceza muhakemeleri usulü yasasında değişiklik yapılmasını öneren tasarılardır.

Ben bu yasaların çıkmasında bir güçlük görmüyorum. Bizim gereken katkıyı yapmamız konusunda konuyu yetkili kurullarda görüşeceğiz.

Hükümetin istekleri arasında yer alan ikinci bölüm yasalar, ki bize göre bunlar demokrasi ile bağdaşmayan yasalardır. Bunlar DGM'lerin kurulmasına ilişkin yasa ile olağanüstü hal yasasıdır. Bu iki yasa tasarısı için CHP'nin desteği sözkonusu değildir ve olmayacaktır.

Konya Emniyet Müdürü

(Baştarafı 1.Sayfada)

Bilindiği gibi Konyada bir süreden beri faşistler MSP'lilere karşı yoğun bir saldırı içine girmiş zaman zaman yaralanma ile sonuçlanan olaylar olmuş, son olarak da MSP Konya İl Başkanı Ali Güneri'nin arabası ile sahibi bulunduğu gazetenin idarehanesi faşistler tarafından bombalanmıştı.

Bu arada MHP Grup Başkanvekili ve Konya Milletvekili İhsan Kabadayı MSP İl Başkanı'nın arabası ve yöneticisi bulunduğu gazete idarehanesi ile Akıncılar Derneği Genel Merkezi'nin bombalanması ile ilgili olarak MSP Grup Sözcüsü Şener Battal'ı parlamentodaki odasında bir süre ziyaret ederek üzüntülerini bildirdi.

Bu ziyaretten sonra İçişleri Bakanvekili Orhan Eren. Şener Battal'ı parlamentodaki odasında ziyaret ederek Konya'daki olaylarla ilgili görüşlerini bildirdiler. Şener Battal ise Emniyet Müdürü Hamza Esin'in görevden alınması gerektiği yolundaki görüşünü yinelediler.

Bu arada bombalanma olaylarıyla ilgili olarak gözaltına alınan olup olmadığı konusunda bilgisine başvurduğumuz Konya Vali Yardımcısı Şevket Ekinci bu konuda hiç bir bilgisi olmadığını bildirdi. Vali yardımcısı nereden bilgi almamız gerektiğini sorduğumuzda emniyet müdürünün açıklama yapılabileceğini söyledi. Kendisine emniyet müdürünün zaten olaylardan ötürü suçlandığını ve bombalama olaylarından sorumlu tutulan faşistlerle işbirliği yaptığının öne sürüldüğünü hatırlattığımızda vali yardımcısı "bilmiyorum, bilmiyorum" şeklinde yanıt vermekle yetindi.

Vezirköprü'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

CHP ilçe başkanlığının konuya ilişkin raporu yayınlandı.

Söz konusu raporda ilçede devlet terörünün yoğunlaştığı, polis baskısı, yasadışı ve anti-demokratik uygulamaların sürdüğüne dikkat çekildi. Samsundan gelen toplum zabıtası müdürlüğüne bağlı bir kısım polislerin işyerlerini ve şehir kulübünü silahlarla taradıklarının bildirildiği raporda aynı ekibin CHP üyesi Emekli Orman Muhafaza Memuru Ahmet Kayalı'nın evini, kapısını kırarak aradıkları, evde bulunan kadınlara çirkin sözler söyledikleri kaydedildi.

CHP üyesi ve Parti İl Delegesi Ali Çokgezer'in evinin de pencereden girilmek suretiyle aynı ekip tarafından arandığının ifade edildiği raporda, CHP Kadın Kolları Başkanı Havva Kuzubaş'ın da evinin arandığı belirtildi.

Daha sonra aynı ekibin faşistlerin işgali altında olan Tikenli Mahallesine yanlışlıkla girdikleri, burada faşistlerin barikatları ile karşılaştıklarının da vurgulandığı söz konusu raporda,

polis ile faşistler arasında silahlı çatışma çıktığı, çatışmada bir faşistin yaralandığı, bir faşistin de silahı ile birlikte yakalandığı açıklandı.

SAMSUN'DA İŞKENCE

Öte yandan, gerekçesiz olarak gözaltına alınan Ali Çokgezer ile Vecdi Tekel'in Cumhuriyet savcısının itirazına rağmen Samsun'a götürüldüğü, burada işkenceye tabi tutuldukları bildirildi.

Vezirköprü CHP ilçe başkanlığının raporunda, "Düşman işgalinde bile görülmeyen baskı zulüm ve işkenceler son günlerde halkımız üzerinde yoğunlaştırılmakta, adeta halkımız anmarşiye polis tarafından zorlanmaktadır" denildi.

Samsun Toplum Zabıtası müdürlüğünden işkence gördüklerini söyleyen CHP'li iki yurttaş, mahkemeye çıkarılmadan savcılıkça serbest bırakılmalarından sonra, başvurdukları Vezirköprü Sağlık merkezinden toplam 5 gün işgöremeyeceklerine dair rapor aldılar.

MESS Başkanı:

(Baştarafı 1. Sayfada)

meye ve protestolara büyük çapta etken olmaktadır'' dedi.

Görüşlerine örnek olarak Suudi Arabistan ile Kuveyt'teki endüstrileşmeyi gösteren Şükrü Er, şunları söyledi:

"Suudi Arabistan'da işçiler evvelce hiç görmedikleri pek mükemmel ücretlere, yemeye, içmeye başlangıçta memnun olmuşlardı. Bunlar daha sonra evlerinin serinletme tertibatını, şirketin eğitim yaptırmasını istediler. İşçinin arzu ettiği konuda serbest bir eğitimi hak eder gibi ısrarla istemesi oldukça can sıkıcı bir durum yaratıyordu. Ayrıca Kuveyt'te şeyhler petrolden sağladıkları bütün geliri ülkelerine yatırmaktadır. Kuveytliler, şeyhlerinin tuttukları hayır sever politikaya karşılık hükümeti zorlamaktadırlar. Daha iyi daha fazla imkanlara kavuşturulmalarını istemektedirler.

Akkaya'nın valilik

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ünye'yi önceden teslim etmişti faşistlere.

Vali, Fatsa konusunu ya yanlış anlıyor, ya da abartıyordu. Ön yargılı olarak yaklaştığı bu konuda ilgilileri ve yetkilileri aldatıyordu. Sarıkamış'dan bir taburun, Samsun, Amasya, Trabzon ve Giresun'dan gelen kocaman mekanize birliklerin Fatsa operasyonu için Ordu'ya yığılmasının arkasında valinin beceriksizliği, dar görüşlülüğü, önyargılılığı, taraflılığı ve sadizmi vardır!... Gözde valilerine öylesisine inanmış olmalılar ki Başbakan yıllarca önce temeli atılmış hidroelektrik santralının temelini yeniden(!) atmak üzere Samsun'a kadar uzanmış, sayın Genelkurmay Başkanı da Ordu'ya kadar gidip aynı günlerde denetlemede bulunmuştur... Ve gözde valimiz Genelkurmay Başkanını karşılama konvoyuna MHP il başkanını almayı baş görev saymıştır!

Ne bulundu Fatsa'da Türkiye'de ve tüm dünyada ulus olarak bizleri küçük düşüren bu büyük operasyonun cüce sonucu hükümete ne kazandırmıştır? Ordu valisi Fatsa'da ve diğer ilçelerde devleti küçük düşürmüştür. Düzenlerinin, halkımıza çektirdiklerinin cezasını çekmelidir. Hükümet, böylesine beceriksiz ve yeteneksiz kişiyi Ordu'nun başından almalıdır. Suçlulukları kesinleşen aşağılık faşistleri devlet güçlerinin arasına katarak devlet hakimiyeti sağlayağını sanan, doğruluktan, çağdan ve insanlıktan uzak bu kişinin hükümete de yarar getirmeyeceği artık anlaşılmalıdır.

İlhan Selçuk, 19.7. 1980 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'ndeki yazısında bu konuda şunları söylüyor: "Acaba gazeteciler Fatsa'daki korkunç gerçeği saptamasaydılar; Ordu İl Jandarma Komutanı kimlik denetimi yapıp da maskeli kişilerin devlet memuru olmayıp tutuklanması gereken cinayet sanıkları olduklarını ortaya çıkarmasıydı, azınlık hükümetinin gözde valisi bu maskelileri ne yapacaktı? Bu maskelileri nereden bulmuştu vali? İlişki nasıl kurulmuştu? Tutuklanması gereken cinayet sanıklarını operasyona nasıl katmıştır? Biz de ekleyelim: Vali ve atama kararnamesine imzasını basan Demirel bu soruları en kısa zamanda yanıtlamalıdırlar!... Onurları varsa elbet! Bilgi alma çalışmalarında kadın bile kullanılabileceğini, bu çalışmalar sırasında "aşk yapan" kadınlara orospu denilemeyeceğini, beş parlamentere açıkca söyleyen bir valiye hangi sıfatın uygun olacağı seçimini sizlere bırakıyorum. Bunun bir faşizm yöntemi olduğunu da söylemeye gerek görmüyorum.

Fatsa, Gölköy ve Çamaş yollarında kurulan barikatları onları canları gibi bekleyen insanları gördüm. İki şeyden korunmak için yapmışlardı bu barikatları: Devletten ve faşistlerden!... Ordu'da devlet olan validen endişeliydi halk, Devlet güçleriyle birlikte kullanılan faşist güçlere karşı küçük bir korunma umuduydu bunlar. Yoksa abartıldığı gibi devletin yolunu kesmek, ona baş kaldırmak değildi.

Fatsa operasyonunun ikinci günü öğle üzeri CHP'li 7 parlamenter Fatsa'ya girdik. Sekiz saatlik Ankara-Fatsa yolculuğum süresince hep Fatsa'yı düşündüm. On gün kadar önce Çamaş'tan Fatsa'ya inmiş; bir çay içimlik mola ile Fatsa'yı tatmıştık. Akşam üzeri Ordu'ya doğru Fatsa'dan ayrılırken parkı, kıyı kordonunu izlemiş, insanlarımızın cıvıl cıvıl akşam gezintilerine, çocuklarımızın tatlı çığlıklarına imrenmiştik. Ve demiştik ki: Şimdi Ordu'da Ünye'de herkes evine girdi, ne güzel, burada insanlarımız özgür!"

Bu kez sıkıntılı geçtik Fatsa'yı. Yasaktı belli süre Fatsa'yı geçmek. Dört ayrı yetkiliden dört ayrı yerde izin alarak çıkabildik Fatsa'dan!... Ordu'da yetkililerden ön bilgileri aldıktan sonra Fatsa'ya geri döndük ertesi gün. O anlı şanlı, çoraptan maskeli faşistlerin görev aldığı operasyonun asıl amacı olan belediye başkanı Fikri Sönmez'in yakalanması sağlanmıştı!... Ayıp ya, göremedik Fikri Sönmez'i! Onunla birlikte Su Ürünleri salonunda olduklarını duyduk yetkililerden. Başka net bilgi alamadık sorduklarımızdan, ne saklıyayım utandık. Yine fısıltıdan öğrendik ki halkın seçtiği belediye başkanı Fikri Sönmez, tekme tokat yemiş polisten. Tümümüze yazıklar olsun dedim kendi kendime!

İşkenceyi polis yapıyordu naika. Askerden yakınan hiçbir kimse görmedim. Daha sonra halkına su veren, hastaların yardımlarına koşan askerlerden bahsedilmesini dinledim işte "Fatsa'yı yakın." emrini veren valiyi de bu çıldırtıyordu ya...

Valinin böylesine büyük çabalarına karşın Ordu'da, Fatsa'da büyük kan dökülmemiştir. Bunda bilinçli ordu ve Fatsa halkının büyük etkisi vardır. Sevincimiz budur ki, diğer illerde oynanan oyun Ordu'da oynanamamıştır. Halkımızın özlediği barışa kendi gücuyle yine kavuşacağına, faşist vali ve emniyet müdürünün defolup gid eceklerine inanıyorum. Bunların Ordu'da kalmalarına kimsenin gücü yetmeyecektir.

Korkumuz var, Fatsa'da Ordu'da ve diğer ilçelerimizde devletin faşist yuvalar üretmeye çalışması... Bu korkunç olur işte... İşte ozaman Fatsa kan denizine döner, o zaman barış gider Ordu'dan! Devlet gelsin Ordu'ya Fatsa'ya. Ama devlet gibi. Reşat Akkaya'nın sadizmini doyurmak için, halkı ezmek için değil!... Halkla bir olmak için gelsin devlet Fatsa'ya.

Dört ay gibi kısa sürede böylesine beceriksiz böylesine yeteneksiz, böylesine taraflı olduğu anlaşılan Reşat Akkaya nın valilik koltuğundan fırlatılıp atılması gerekir... Hükümet bu çılgının arkasından çekilmelidir.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2252/229

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Adnan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	600 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 sü.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Türkler'in cenaze törenine çeşitli kesimlerden onbinlerce insan katıldı. Emekli bir işçi tören sonuna kadar toplulukla birlikte yürüdü.

Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in cenaze töreni yüzbinlerin katıldığı anti-faşist bir gösteri oldu.

Törene dış ülkelerden temsilciler, CHP'li parlamenterler, siyasi parti liderleri, çeşitli sendika ve demokratik kuruluşların yöneticileri de katıldılar. Resimde TIP Genel Başkanı Behice Boran, CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ve Genel Sekreter yardımcılarından Altan Öymen görülüyor.

Türkler'in cenaze töreninde faşizm lanetlendi

Törene katılmak için işbaşı yapmayan işçileri Aksaray'daki alt ve üst geçitler, yollar., yaya kaldırımları almıyordu.

Türkler'in cenazesi işçilerin elleri üzerinde Merter'deki DİSK Genel Merkezi'nden çıkarılırken binlerce emekçi alanlara akıyordu.

Törende sık sık faşizmi kınayan, faşizme karşı mücadele edilmesini ve direnilmesini savunan sloganlar söylendi. Genç işçiler, yumruklarını sıkarak girdiler Belediye önündeki alana...

Radyo TV program haber

21.25 Eğlence

Halit Akçatepe (Niyetçi Recep)'in sunduğu programda, Kutlu Payaslı ve Mihriban Sayın altı şarkı okuyacaklar. Nazan Balkırtan, Özcan Özger, Ahmet Günday, Hale Gür, Toygun Dikmen, Meryem Ün, Kıymet Unutma, Mürüvvet Akkaraca, Ayhan Kaftancıoğlu, Serpil Kaya, Nimet Oğuz, Ahmet Çubukoğlu, Mevlüt Dede çeşitli türkülerle ekrana gelecekler. Niyetçi Recep'te Orhan Erdamar, Uğur Erdamar, Lütfü İlkici, Nevvara Soyurgal, Tevfik Soyurgal ile İzmir THM sanatçıları yer alacaklar

Bütün sanatçıları dizerek hazırlanan programların gerek estetik yönünden, gerekse müzik kalitesi açısından olumlusonuçlar vermediği ortada. Ancak hem gecemiz, hem de eğlence adlı programlarda bu yöntemin sık sık yinelendiğini görüyoruz. Böyle davranmakla TRT'ciler birazfazla işin kolayına kaçıyorlar.

22.30 TV'DE YERLİ SİNEMA "PAYDOS"

Bu gece Cevat Fehmi Başkut'un aynı adlı eserinin sinemaya pek de iyi olmayan bir uyarlamasını izleyeceğiz. Gerçekte çok fazla sevilen bu esere değer kaybettiren, oldukça karmaşık bir biçimde işlenen aşk öyküsü. Ancak kendi içinde uyumlu konusu ve güçlü kadrosuyla yine de izleyicinin ilgisini çekebilecek nitelikte bir yapıt.

1968 yapımı filmin yönetmenliğini Ülkü Erakalın yapıyor, başrollerini ise Sadri Alışık, Gülistan Güzey, Serpil Gül, Erden Güvenç, Vahi Öz, Ali Şen, Hayati Hamzaoğlu, Suzan Avcı ve Suna Pekuysal paylaşıyorlar.

Olimpiyat Oyunları

Olimpiyat oyunları'nın bugünkü yayını 13.50'de günün genel bir özeti ile başlıyor. 15.00'deki yayında günün karşılaşmalarından özetler yer alıyor. 20.15'deki Olimpiyat oyunları yayınında atletizm karşılaşmaları nakden veriliyor. Gecenin son yayını 00.15'de. Bu saatte başlayacak olan yayında da yine atletizm ve yüzme karşılaşmaları nakden yayınlanacak.

Radyodan Seçmeler

TRT I

05.30 Şarkılar ve Oyun Havaları 06.40 Günaydın 09.05 Çocuk Saati 10.02 Arkası Yarın (Deniz Gülü adlı oyunun 6'ıncı ve son bölümü) 10.22 Hafta Sonu 13.15 Saz eserleri 15.25 Yörelerimiz Folklorumuz 16.25 Türküler 17.00 Dilek Kutusu (Klasik Müzik) 21.05 Beraber ve solo şarkılar 21.30 Dinleyici Sesiyle İstekler 22.05 Dinleyici İstekleri 23.15 Cumartesiden Pazara

TRT II

07.05 Solistlerden seçmeler 07.45 Türküler 08.00 Gün Başlıyor 09.00 Bir Telden Bir Dilden 09.20 Makamdan makama (Türk Sanat Müziği) 09.40 Birimizin Derdi 10.00 Türk Hafif Müziği 10.30 G. Ersel ve E. Küçükyalçın'dan şarkılar 11.20 Türküler 11.45 Sevilen eserler 12.10 İz bırakanlar 13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları 14.20 Tülin Yakarçelik'den şarkılar 15.00 Hafif Müzik Dünyasından 15.50 Halk Müziğinden seçmeler 16.20 Arkası Yarın (Yaman Adam adlı oyunun 6. ve son bölümü) 17.30 Beraber ve solo türküler 19.30 Fasıl 20.30 Türküler ve Oyun Havaları

TRT III

08.00 Sabah Konseri 09.03 Merhaba (Hazırlayan Akın Ajlan Aksel) 10.00 Müzik Stüdyosu 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 13.45 Müzik Bahçesinden 14.45 Saz Eserleri 16.00 Tango'nun Doğuşu ve Gelişimi 16.30 Tatil Müziği 17.09 Çağdaş Türk Sanat Müziği 18.00 Gençler İçin 19.00 Bizim Sanatçılarımız 20.00 Dünden Bugünden 22.09 Stüdyo FM 23.30

TV'de BUGÜN

13.50	OLIMPIYAT OYUNLARI
14.50	HABERLER
15.00	OLIMPIYAT OYUNLARI
19.40	İFTARA DOĞRU
20.15	OLIMPIYAT OYUNLARI
20.30	HABERLER
21.25	EGLENCE
22.30	TELEVIZYONDA YERLI SİNEMA
24.00	HABERLER
00.15	OLIMPIYAT OYUNLARI
01.40	KAPANIŞ

Demokrat Çocuk

BU KİTABI OKUDUNUZMU?

CİNTEPE

Yazan: Yusuf Savaş. Resimleyen: Nilgün Sim. ABeCe Yayınları. 50TL.

Bugün size, Cintepe adlı öykü kitabından söz etmek isityoruz. Kitap tek bir uzun öyküden oluşuyor, Köylerde çok rastlanan boş inançlar vardır. Kimi yerlerin 'cinli perili olduklarına inanılır. İnsanlar böylece korkutulur, sindirilir. İşte bu öykü de böyle bir boş inançtan almış konusunu. Aşağıda öyküden iki bölüm bulacaksınız.

Kıreşek Musa'nın istediği çabuklukla gitmiyordu. Kıreşek de, Musa gibi sabahın verdiği uyuşukluğu üzerinden atamamıştı herhalde.

Musa, kıreşeğini yine dürtükledi:

—Biraz daha kıvrak yürüsene be, biraz daha...

Sabahın alacakaranlığı, yerini günışığına bırakıyordu. Havada ıslak, bir hoş serinlik ki, demeyin gitsin, kişinin ciğerlerini doldurup doldurup, nefesini açıveriyor

—Yolumuz ırak be, kıreşek... Hemi de pek ırak, diye söylendi Musa. Sen böyle aheste gidersen anca sabaha varırız Kumluhöyük'e... Gece karanlığında, bir de Cintepe mağaralarının önüne kaldık mı, abovvv...

Ahmet'in Musa, Kumluhöyük'e unluk buğdaylarını öğütmeye gidiyordu. Her zaman babasının yaptığı bu işi, ilk kez kendisi yüklenmek zorunda kalmıştı. Yalnız başına ve canı sıkkın. Yolda eğleşecek, dil dökecek, oynayacak, şakalaşacak bir yol arkadaşı yok. Köyde en çok beraber gezip dolaştığı, oynadığı, dertleştiği Deli Recep'in Yunus kendisiyle Kumluhöyük'e gideceğine söz vermişti, ama sonraları bu sözünden neden caydığına bir türlü akıl erdirememişti.

Karşı tepelerin ardından, uzaktan uzağa bir yükselip, bir yiten köpek ulumaları, yol kenarında ötüşen böceklerin seslerine karışıyordu.

—Oşt len, oşt...Yedi köyün kovulmuş itleriOooşt, diye söylendi. Sonra Deli Recep'in Yunus'un söz verdiği halde, cayışını ansıdı:

– Ulan Yunus, bu yaptığın erkekliğe sığar mı? Ulan Deli Recep'in oğlu...

Musa yarım saat kadar yol aldıktan sonra Cintepe'nin eteklerine varmıştı. İster istemez yine cinler, periler ve Durmuş Dede canlandı belleğinde. Bir süre ikircikli baktı tepeye, korkup korkmadığı konusunda kendisi de, bir yargıya varamamıştı henüz.

– Korkacak nesi varmış bu tepenin be... dedi. Pöh, Cintepe'ymiş, basbayağı tepe işte. Hem Gürbüz öğretmen ne demişti okulda: "Cin min yok çocuklar, kişi karanlıkta yalnız başına kalınca, korkuyu kendi yaratır, korkuyu kendi büyütür içinde "dememiş miydi?" Bizim köylü de tümden korkakmış be.

Musa, Gürbüz öğretmenin cinler konusunda sınıfta söylediklerini ansıyınca, yeniden bir güven kazanmıştı, korkuyu silkip atmıştı içinden.

BİLMECE BULMACA

Kaleminizi kaldırmadan ve çizilen yerin üzerinden geçmeden bu şekli çizebilir misiniz?

SİZLERE ÇOCUKLAR

Onlar bizim çocuklarımız
Çatlak çatlak elleriyle

Onlar bizim çocuklarımız
Toprak toprak tenleriyle
O çocuklar
Bizim çocuklarımız
Yüzleri soluk renksiz,
Belki geleceklerinden umutlu
Belki de geleceklerinden habersiz.

Onlar bizim çocuklarımız
Ayakkabısızlıktan
Nasırlaşmış ayaklarıyla
Onlar bizim çocuklarımız
Taşlarda ezilmiş
Simsiyah olmuş tırnaklarıyla
O çocuklar bizim
Sevilmeye öpülmeye muhtaç
Aşa ekmeğe muhtaç
Oynamaya gülmeye muhtaç
Herşeye muhtaç olan
Bu çocuklar bizim
Bizim çocuklarımız.

H.Koçak (KONYA)